

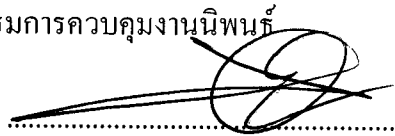
ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
สู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

หัตถดาพร ศิลาชัย

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
พฤษภาคม 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

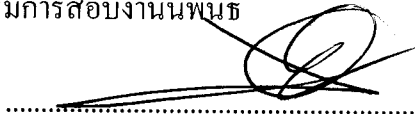
คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ หัสดาพร ศิลาชัย ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

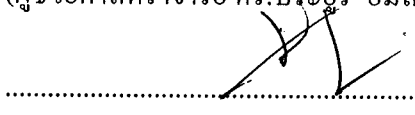

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิมสวาสดี)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิมสวาสดี)

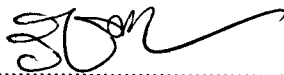

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามนก)

.....กรรมการ
(ดร.ชัยพจน์ รังงาม)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่ 4 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์ให้คำปรึกษาแนะนำอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก และ ดร.ชัยพจน์ รัถกาม กรรมการสอบงานนิพนธ์ จนทำให้งานนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าและประสบการณ์อย่างกว้างขวาง และขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ และ ดร.ชนวิน ทองแพง อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และ นายพนรัตน์ รุ่งโรจน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวัดคลองใหญ่ ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบ ความเที่ยงตรงของเครื่องมือรวมทั้งให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้ เป็นอย่างยิ่ง ขอขอบพระคุณ นางสาวกนกอร หงษ์วิเศษ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคลองประทุน ที่ให้ความกรุณา ให้คำชี้แนะในการสรุปและอภิปรายผลการวิจัย ขอขอบคุณคณะครู และผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่ให้ความสะดวกในการเก็บ รวบรวมข้อมูลการวิจัย

คุณประโยชน์ที่พึงมีจากงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้เป็นกตัญญูตาแก่บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้กำลังใจและมีส่วนวางพื้นฐานการศึกษาให้แก่ผู้วิจัย

หัตถาพร ศิลาชัย

58950097: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง/ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาตราด

หัตถาพร สีลาชัย: ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด (THE STUDY OF PROBLEMS AND GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT OF DRIVING THE PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY TO KLONGYAI PRIMARY SCHOOLS UNDER TRAT EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: ประยูร อิ่มสวาสดี, กศ.ด. 132 หน้า. ปี 2560.

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2559 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 608-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง 158 คน จากนั้นสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำแนกตามขนาดโรงเรียน และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ตั้งแต่ .21-.79 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรที่ทดสอบ จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's method)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับน้อย

2. การเปรียบเทียบปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ตราด จำแนกตามเพศ และขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาและด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. แนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

3.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ได้แก่ การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การบริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 ด้านหลักสูตรและการสอน ได้แก่ การจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผล ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การปรับปรุง/ พัฒนาตามรายงานผลการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเผยแพร่/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

3.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ การจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาหรือพัฒนา สถานศึกษา/ ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ หรือสังคม หรือสิ่งแวดล้อม หรือวัฒนธรรม ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดกิจกรรมลูกเสือ/ เนตรนารี/ ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ โดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.4 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ได้แก่ การจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การประชุม/ อบรม/ สัมมนา/ ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่ และการส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ

58950097: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed.

(EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: DRIVING THE PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY/

TRAT EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

HASADAPORN SILACHAI: THE STUDY OF PROBLEMS AND GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT OF DRIVING THE PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY TO KLONGYAI PRIMARY SCHOOLS UNDER TRAT EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE. ADVISOR: PRAYOON IMSAWASD, Ed.D. 132. P. 2017.

The objectives of this research were to study problems and guidelines for the development of driving the Philosophy of Sufficiency Economy to Klongyai Primary School under Trat Educational Service Area Office. The sample was 158 primary teachers from Klongyai District under Trat Educational Service Area Office in academic year 2016. The sample size was determined by using Krejcie and Morgan sample size determination table (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 608-610). The samples were stratified random selected. The stratification was on school size. The research instrument was a questionnaire of problems and guidelines for the development of driving the Philosophy of Sufficiency Economy. It had item discrimination power ranged from .21 to .79 and the reliability was .83. The data was analyzed using mean (\bar{X}), standard deviation (SD), t -test, One-way ANOVA, and Scheffe's method.

The results of the study were reported as follows:

1. Problems of driving the Philosophy of Sufficiency Economy to Klongyai Primary Schools under Trat Educational Service Area Office in overall and all sides were at a low level.

2. The comparison of problems of driving the Philosophy of Sufficiency Economy to the school classified by gender and school size was not different statistically significant in general, when classified by work experience there was statistically significant at .05 level. The development of student learning activities was not different statistically significant in general.

3. Guidelines for the development of driving the Philosophy of Sufficiency Economy to the schools were:

3.1 School Administration consisted of the monitoring of the implementation of the budget plan of the institution with the philosophy of sufficiency economy, the site management

and management of learning resources in schools. The philosophy of sufficiency economy and the relation with local community were added to the school administration.

3.2 Curriculum and Teaching consisted of the preparation of measurement and evaluation tools that is in line with the objectives of the integrated unit of the philosophy of Sufficiency Economy, The Improvement/ Development according to the results of the integrated teaching philosophy of Sufficiency Economy and the dissemination/ exchange the student's contribution to the philosophy of sufficiency economy in daily life.

3.3 The development of student learning activities consisted of Activity-oriented activities that engage learners in problem solving or development. Educational/ community based economy, society, environment or culture that is in line with Sufficiency Economy philosophy. The activity of Scouting/ Girl Guides/ Red Cross Youth Activities should go with the philosophy of sufficiency economy and Follow up on social and public interest activities of students in accordance with the philosophy of sufficiency economy.

3.4 Personnel development of educational institutions consisted of development of the personnel development plan of the institution. Building awareness and appreciation of the philosophy of sufficiency economy, meetings/ training/ seminars/ study resources to promote the application of the philosophy of sufficiency economy to daily life and encourage personnel to seek knowledge about the philosophy of sufficiency economy.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	ซ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฏ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
คำถามในการวิจัย	6
สมมติฐานในการวิจัย	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่	
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด	12
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	14
การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา.....	33
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	54
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	56

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	57
การวิเคราะห์ข้อมูล	58
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	93
สรุปผล	93
อภิปรายผล	97
ข้อเสนอแนะ.....	102
บรรณานุกรม	105
ภาคผนวก	111
ภาคผนวก ก.....	112
ภาคผนวก ข.....	116
ภาคผนวก ค.....	129
ประวัติย่อของผู้วิจัย	132

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	54
2	จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกประเภทตามเพศ ขนาดโรงเรียน และประสิทธิภาพการทำงานของกลุ่มตัวอย่าง	61
3	ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการขับเคลื่อน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอ คลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวม และรายด้าน	63
4	ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการขับเคลื่อน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอ คลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการบริหาร จัดการสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ	64
5	ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการขับเคลื่อน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอ คลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ	66
6	ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการขับเคลื่อน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอ คลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวมและรายข้อ	68
7	ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการขับเคลื่อน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอ คลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการพัฒนา บุคลากรของสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ	70

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
8	72
ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการขับเคลื่อน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอ คลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน	72
9	73
การเปรียบเทียบปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้สถานศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน	73
10	74
ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการขับเคลื่อน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอ คลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน	74
11	76
ผลการเปรียบเทียบปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้สถานศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน	76
12	77
ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการขับเคลื่อน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอ คลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้าน	77
13	79
ผลการเปรียบเทียบปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้สถานศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวม และรายด้าน	79
14	80
ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงของผู้สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวม จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน	80

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน.....	81
16 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการพัฒนากุศลกรของสถานศึกษา จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน	82
17 ความถี่ ร้อยละและอันดับของแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา.....	83
18 ความถี่ ร้อยละและอันดับของแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	85
19 ความถี่ ร้อยละและอันดับของแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	88
20 ความถี่ ร้อยละและอันดับของแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการพัฒนากุศลกรของสถานศึกษา.....	91
21 ค่าดัชนีความสอดคล้องกับข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด	130

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
22	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามของปัญหา และแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด	131

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	19
3 การแบ่งระดับการพัฒนาสถานศึกษาในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการศึกษา.....	34

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นหนึ่งในแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ได้พระราชทานแก่ปวงชนชาวไทยอันเป็นที่รักของท่านไว้เป็นปรัชญาในการดำรงชีวิตในสังคม โดยยึดหลักของความพอเหมาะพอดี มีเหตุ มีผลและความไม่ประมาท ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงถือปฏิบัติด้วยพระองค์ท่านอย่างต่อเนื่องและยาวนาน จนสามารถเป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิตได้อย่างสมบูรณ์ พระองค์ท่านยังทรงชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและการบริหารประเทศให้ดำเนินไปด้วยความพอเพียง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การดำรงชีวิตในยุคโลกาภิวัตน์เมื่อสังคมมีการเปลี่ยนแปลง มีเทคโนโลยีเข้ามามากมาย การรู้จักความพอดี เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการเอาตัวรอด จากกระแสโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบคุ้มกันในตัวที่ดีต่อกรณีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบและความระมัดระวัง อย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน และการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกัน จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน มีความเพียรพยายามมีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี การพัฒนาคนให้สามารถดำรงชีวิตในยุคโลกาภิวัตน์ได้ เป็นหน้าที่ของทุกฝ่ายที่ต้องร่วมมือกันสถาบันการศึกษา ถือเป็นสถาบันที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในประเทศ (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี, 2557, หน้า 2)

กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบการจัดการด้านศึกษา เพื่อพัฒนาเยาวชนและประชาชนคนไทยให้มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก จากวิกฤตปัญหาของชาติทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในอดีตที่ผ่านมา รัฐบาลได้น้อมนำหลักปรัชญาพระราชทาน “เศรษฐกิจพอเพียง” ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการพัฒนาประเทศ โดยกำหนด

ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 76 และมาตรา 83 (1) และกำหนดเป็นกลยุทธ์ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9-12 ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 เป็นต้นมา โดยมีขอบข่ายการขับเคลื่อนสู่สถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ข้อที่ 5 ในจำนวน 8 ข้อ คือ “อยู่อย่างพอเพียง” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 2)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ตระหนักเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดกระบวนการคิด ปลูกฝังการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงได้กำหนดเป็นจุดเน้นที่สำคัญ โดยกำหนดในกลยุทธ์ที่ 2 ปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นกรอบแนวทางให้หน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนสู่สถานศึกษา โดยมีวิสัยทัศน์การดำเนินงานด้านการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ คือ “สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นองค์กรหลักในการจัดและส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ประชากรในวัยเรียนอย่างทั่วถึง มีคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และได้กำหนดนโยบายการขับเคลื่อนของเศรษฐกิจพอเพียงให้สถานศึกษานโยบายดังกล่าวมีเป้าหมายที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาทเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง โดยอัญเชิญมาใช้เป็นหลักในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพสามารถพึ่งตนเองได้เกิดความพอมีพอกิน พอมีพอใช้โดยใช้หลักพอประมาณ การคำนึงถึงความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว และมีคุณธรรมเป็นกรอบในการดำรงชีวิต และเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ โดยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง ให้สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม และปลูกฝังปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการดำรงชีวิตให้สามารถดำรงชีวิตให้อยู่บนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง ใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา สถาบันครอบครัวชุมชนสถาบันทางศาสนาให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะและเจตคติ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างสมดุลยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 3)

ในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษานั้น มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างเครือข่ายเรียนรู้ ให้มีการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เป็นกรอบความคิด เป็นแนวทาง

ในการปฏิบัติ ตลอดจนเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของคนไทย ซึ่งจะต้องมุ่งพัฒนาที่ตัวครูก่อน เป็นอันดับแรก เพราะครูถือว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้ และปลูกฝังสิ่งต่าง ๆ ให้แก่เด็ก ดังนั้นจึงควรส่งเสริมครูให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง อย่างถ่องแท้ก่อน เพราะเมื่อครูเข้าใจ ครูก็จะได้เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กได้ ครูจะสอนให้เด็ก รู้จักพอ ครูจะต้องรู้จักพอก่อน โดยอยู่อย่างพอเพียงและเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้องมีสติในการเลือกรับข้อมูลต่าง ๆ ที่เข้ามา รู้จักเลือกรับและรู้จักต่อยอดองค์ความรู้ที่มีอยู่ หมั่นศึกษา เพิ่มพูนความรู้ อย่างเป็นขั้นเป็นตอน ไม่ก้าวกระโดด ในการเลือกรับข้อมูลนั้น ต้องรู้จัก พิจารณารับอย่างเป็นขั้นเป็นตอน รู้จักแก้ไขปัญหาอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ประเมินความรู้และ สถานการณ์อยู่ตลอดเวลา จะได้รู้จักและเตรียมพร้อมที่จะรับมือกับสภาพ และผลจากการเปลี่ยนแปลง ในมิติต่าง ๆ ได้อย่างรอบคอบและระมัดระวัง เป้าหมายสำคัญของการขับเคลื่อน คือ การทำให้เด็ก รู้จักความพอเพียง ปลูกฝัง อบรม บ่มเพาะให้เด็กมีความสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและ วัฒนธรรม โดยสอดแทรกแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร สาระเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อสอนให้เด็กรู้จักการใช้ชีวิตได้อย่างสมดุล ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ รู้จักอยู่ร่วมกับผู้อื่น รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปัน มีจิตสำนึกรักภัย สิ่งแวดล้อม และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมค่านิยม ความเป็นไทย ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ รู้ว่าตนเองเป็นองค์ประกอบหนึ่งในสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของโลก การกระทำของตนย่อมมีผล และเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมในโลกที่ตนเองเป็นสมาชิกอยู่ด้วย ซึ่งการจะบรรลุเป้าหมาย ดังกล่าวข้างต้น สำคัญคือ ครูจะต้องรู้จักบูรณาการการเรียนการสอนให้เด็กและเยาวชนเห็นถึง ความเชื่อมโยงในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจ ซึ่งความเป็น องค์กรวันนี้จะเกิดขึ้นได้ ครูต้องโดยใช้ความรู้และคุณธรรมเป็นปัจจัยในการขับเคลื่อน นอกจากนี้ ในการส่งเสริมให้นำหลักปรัชญาฯ ไปใช้ในสถานศึกษาต่าง ๆ นั้น อาจจะใช้วิธี “เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” ตามหลักการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่า สำคัญที่สุดครูต้องเข้าใจเรื่องปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงก่อน โดยเข้าใจว่าแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้น เป็นแนวคิด ที่สามารถเริ่ม ต้น และปลูกฝังได้ผ่านการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน เช่น กิจกรรมการรักษา สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน การกำจัดขยะในโรงเรียน การสำรวจทรัพยากรของชุมชน ฯลฯ (ปรัชญา พลพุดินันท์, 2557, หน้า 1)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้ร่วมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ คู่คุณธรรม พัฒนาคุณภาพชีวิต ปลูกจิตสำนึกความเป็นไทย ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมุ่งเน้นให้สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของผู้เรียน ผู้บริหาร ครู

และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง จึงกำหนดโครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาขึ้นจัดทำแผนการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา สร้างและพัฒนาเครือข่ายสถานศึกษาดั้งเดิม และสถานศึกษาแบบอย่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาดุสิต จึงทำพิธีลงนามบันทึกข้อตกลง ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา กับ โรงเรียนแก่นนำในสังกัดประกอบด้วย โรงเรียนวัดวัชคามคชทวีป โรงเรียนบ้านคลองเจ้า โรงเรียนบ้านคลองประทุน โรงเรียนบ้านเกาะหมาก โรงเรียนวัดสุวรรณจิตตาราม โรงเรียนชุมชนวัดบางกระดาน โรงเรียนวัดสลักเพชร โรงเรียนบ้านโคกทราย โรงเรียนอนุบาลวัดคลองใหญ่ โรงเรียนบ้านห้วยพัฒนา โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 44 และ โรงเรียนอนุบาลเกาะช้าง โดยแต่ละโรงเรียนได้ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา เพื่อมุ่งส่งเสริมการเรียนรู้และปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่อย่างพอเพียง โดยมีวัตถุประสงค์และรายละเอียดของบันทึกข้อตกลง เพื่อให้ 1) สถานศึกษาจัดทำยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ดำเนินการอย่างจริงจังและยั่งยืน 2) จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และตระหนักในความสำคัญของการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแบบบูรณาการ 3) พัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการดำเนินชีวิตตาม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้สามารถ อุ่มชูตัวเองและครอบครัวได้อย่างยั่งยืน 4) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต อดทน ขยันหมั่นเพียร แบ่งปัน มีสติ ปัญญา มีวินัย พึ่งตนเอง เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เกื้อกูล มีความรับผิดชอบและอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข สามารถเป็นต้นแบบให้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดี และ 5) สถานศึกษามีความพร้อมในการให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาดุสิต นิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ตลอดเวลา และสามารถรายงานผลการดำเนินงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาดุสิตทราบภายในเดือนกันยายนของทุกปี (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาดุสิต, 2557 ก, หน้า 4)

สภาพปัญหาของการดำเนินงานการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในจังหวัดตราด โดยภาพรวมส่วนใหญ่เป็นอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนในด้านการบริหารการศึกษา พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนในบาง โรงเรียนมีความเข้าใจยังไม่ดีเท่าที่ควร ในเรื่องของการกำหนดควิสัยทัศน์ ปรัชญา พันธกิจ เป้าหมาย หรือกลยุทธ์ของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงการทำโครงการที่นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแผนปฏิบัติงานประจำปี เพื่อที่จะสนับสนุนการขับเคลื่อน

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ในด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า การจัดสรรและการใช้งบประมาณยังไม่มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพิจารณา ซึ่งส่วนใหญ่ใช้หลักการพิจารณาตามความจำเป็นหรือเกณฑ์อื่น ๆ จึงมักใช้งบประมาณอย่างเต็มที่ ภาพที่ปรากฏในหน่วยงานที่ใช้งบแบบประหยัดหรือเหลือจ่ายจะถูกถือว่าไม่มีประสิทธิภาพ ด้านงบประมาณและความพอเพียงจึงสวนทางกัน นอกจากนี้การศึกษามุ่งให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการจัดการมาก แต่ความรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงยังเป็นเรื่องที่ยังไม่ได้เข้าใจลึกซึ้งในหมู่ประชาชน อาจมองว่าการบริหารงานที่มุ่งความพอเพียงไม่มีการพัฒนาหรือล้ำหลังก็เป็นได้ ถ้าชุมชนไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ก็ยากที่จะประสบความสำเร็จ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา, 2557 ข, หน้า 14)

ปัญหาในด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน พบว่า ขณะนี้ว่ายังไม่มียุทธศาสตร์ที่ชัดเจนหรือบังคับให้มีการเรียนการสอนในเรื่องที่เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยตรง มีเพียงครูสอนที่จะสามารถแทรกในสาระอื่น ๆ เท่านั้น ซึ่งครูจะสอดแทรกหรือไม่สอดแทรกก็ได้ เพราะถือว่าไม่ได้ระบุไว้ในหลักสูตรการสอน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา, 2557 ข, หน้า 15)

ปัญหาในด้านของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในเรื่องของการแนะแนวและระบบดูแลนักเรียน พบว่า การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรู้จักศักยภาพของตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การปรับปรุงหรือพัฒนาการศึกษาและการประกอบอาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือแม้กระทั่งการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้วางแผนอนาคตของตนเองที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยังมีการดูแลไม่ทั่วถึงและไม่เพียงพอ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา, 2557 ข, หน้า 16)

ปัญหาในด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา พบว่า บุคลากรของสถานศึกษาส่วนใหญ่นักได้ตระหนักถึงเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียง แต่ไม่อาจทนต่อกระแสช่วยยู่ทางวัตถุได้ ฉะนั้นการตระหนักและเข้าใจจึงเป็นเพียงหลักการเท่านั้น แต่ในทางปฏิบัติจริง บุคลากรไม่สามารถนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างจริงจัง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา, 2557 ข, หน้า 16)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษานในเขตอำเภอคลองใหญ่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เพื่อทราบถึงอุปสรรคในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งผลการศึกษาวินิจฉัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลสารสนเทศ

และแนวทางปรับปรุงพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา และสามารถนำไปเป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามอำเภอตามเพศ ขนาดโรงเรียนและประสิทธิภาพการทำงาน
3. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

คำถามในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยมีคำถามในการศึกษา ดังนี้

1. ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด อยู่ในระดับใด
2. การเปรียบเทียบปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ ขนาดโรงเรียนและประสิทธิภาพการทำงานแตกต่างกันหรือไม่
3. แนวทางในการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดเป็นอย่างไร

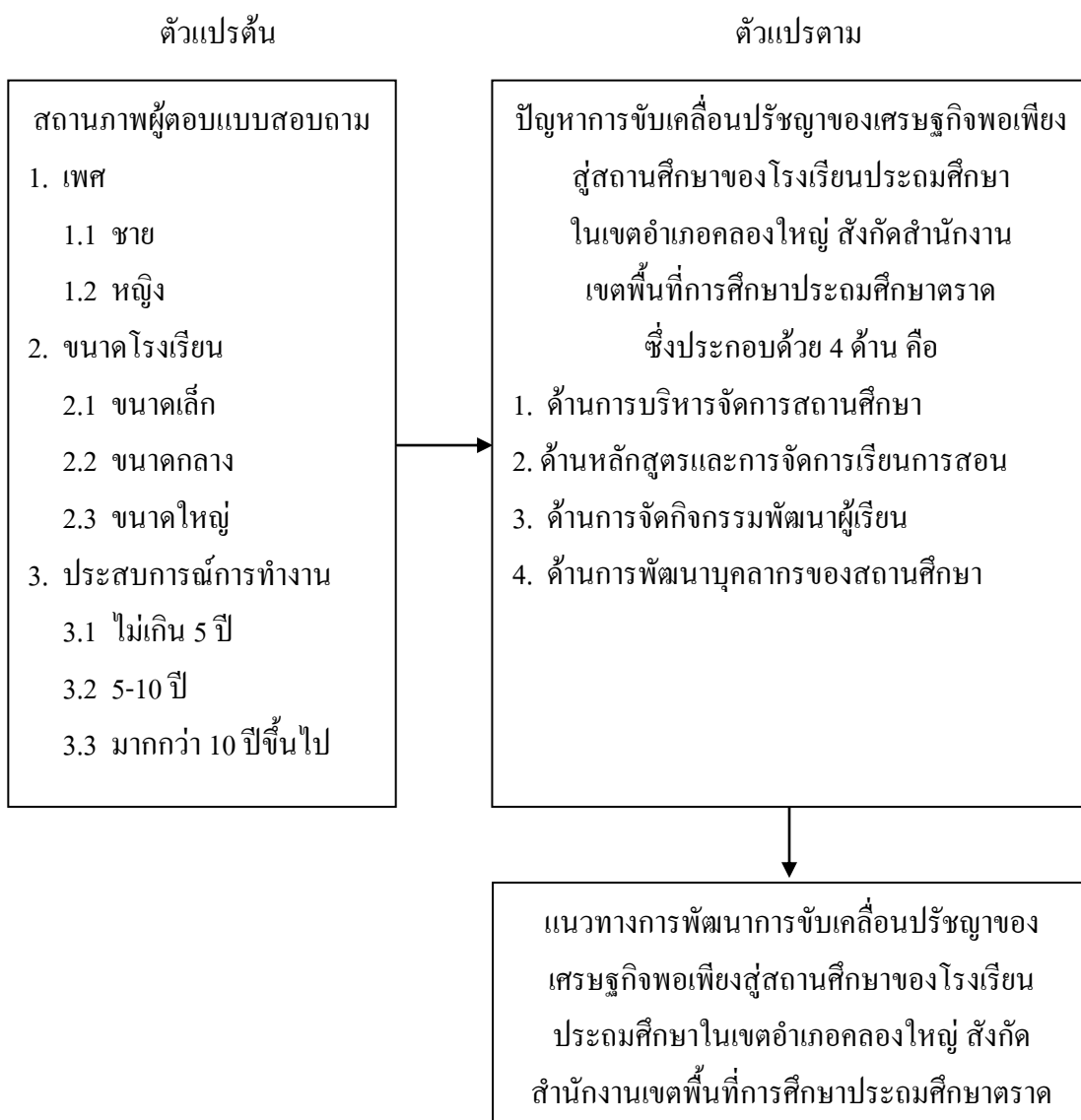
สมมติฐานในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยมีสมมติฐานในการศึกษา ดังนี้

1. การเปรียบเทียบปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ แตกต่างกัน
2. การเปรียบเทียบปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดโรงเรียน แตกต่างกัน
3. การเปรียบเทียบปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยกำหนดขอบเขตของการวิจัยตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2554, หน้า 6) ซึ่งได้เสนอองค์ประกอบของการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาไว้ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยมีการศึกษาและเปรียบเทียบตามตัวแปรเพศ ขนาดโรงเรียนและประสบการณ์การทำงาน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารได้ทราบปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ตราด ว่าอยู่ในระดับมาก ปานกลางหรือน้อยเพื่อจะได้ปรับปรุงและพัฒนาผู้บริหารให้ปฏิบัติงานไปสู่เป้าหมายคือผลสำเร็จในการจัดการศึกษา

2. ผลของการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปใช้ในการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้ามีขอบเขต ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งที่ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, หน้า 6)

1.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

1.2 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1.4 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2559 จำนวน 187 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2559 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 608-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง 158 คน จากนั้นสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำแนกตามขนาดโรงเรียน และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ตามสัดส่วน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ตัวแปรต้น (Independent variable) ประกอบด้วย

3.1.1 เพศ แบ่งเป็น 2 เพศ คือ

3.1.1.1 ชาย

3.1.1.2 หญิง

3.1.2 ขนาดโรงเรียน แบ่งเป็น 3 ขนาด คือ

3.1.2.1 ขนาดเล็ก

3.1.2.2 ขนาดกลาง

3.1.2.3 ขนาดใหญ่

3.1.3 ประสบการณ์การทำงาน แบ่งเป็น 3 ช่วง คือ

3.1.3.1 ไม่เกิน 5 ปี

3.1.3.2 5-10 ปี

3.1.3.3 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

3.2.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

3.2.2 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

3.2.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3.2.4 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา หมายถึง การดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษา โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแบบอย่างในการบริหารจัดการ ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้านหลัก คือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ดังนี้

1.1 การบริหารจัดการสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานในโรงเรียนเพื่อน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาเป็นแบบอย่างในการจัดการการศึกษา

1.2 หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน หมายถึง หลักสูตรที่เกิดจากการที่สถานศึกษานำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาสอดแทรกในการจัดทำแผนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

1.3 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง กิจกรรมที่สถานศึกษาหรือครูผู้สอน จัดให้แก่ผู้เรียน เพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาสอดแทรกในการจัดกิจกรรม

1.4 การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา หมายถึง การสร้างความตระหนักและความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ครูผู้สอน หมายถึง ครูที่สอนในรายวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

3. เพศ หมายถึง เพศของครูผู้สอน จำแนกเป็นเพศชายและเพศหญิง

4. ขนาดโรงเรียน หมายถึง การแบ่งขนาดโรงเรียนตามจำนวนนักเรียนตามร่างหลักเกณฑ์ และวิธีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 2) แบ่งขนาดโรงเรียนระดับประถมศึกษา ได้ดังนี้

4.1 ขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 1-120 คน

4.2 ขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 121-600 คน

4.3 ขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 601-1,500 คน

5. ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งครูผู้สอนของในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ กำหนดเป็น 3 ช่วง คือ

5.1 ไม่เกิน 5 ปี หมายถึง ประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 5 ปี

5.2 5-10 ปี หมายถึง ประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 5-10 ปี

5.3 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป หมายถึง ประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

6. โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มุ่งเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปตามจุดหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสาระสำคัญประกอบการวิจัยไว้ ดังนี้

1. สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.1 ความหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.2 แนวคิดของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.3 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาคน
3. การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
 - 3.1 แนวความคิดการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
 - 3.1.1 การบริหารจัดการสถานศึกษา
 - 3.1.2 หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
 - 3.1.3 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 - 3.1.4 การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา
 - 3.2 ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
4. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ ตั้งอยู่ที่อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียงดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอเมือง จังหวัดตราด
 ทิศใต้ ติดต่อกับ อ่าวไทย และ น่านน้ำทะเล ประเทศกัมพูชา
 ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ประเทศกัมพูชา มีทิวเขาบรรทัดเป็นแนวกันเขตแดน
 ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อ่าวไทย และ น่านน้ำทะเล ประเทศกัมพูชา

สภาพภูมิศาสตร์ โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาตราด ห่างจากอำเภอเมืองระยะทางประมาณ 74 กิโลเมตร เป็นอำเภอชายแดน
 สุดฝั่งทะเลตะวันออก มีลักษณะคล้ายวงช้าง อาณาเขตด้านชายแดนติดกับประเทศกัมพูชา
 ทั้งทางบกและทางทะเล

ลักษณะภูมิอากาศ เป็นอำเภอที่มีอากาศไม่ร้อนจัดหรือไม่หนาวจนเกินไปแต่มีฝนตก
 ชุกมาก เพราะมีพื้นที่ติดทะเลและภูเขาโอบล้อม จึงทำให้ได้รับอิทธิพลของลมมรสุม แบ่งออกเป็น
 3 ฤดู ฤดูหนาว เป็นเพียงระยะเวลาสั้น ๆ ช่วงเดือนพฤศจิกายน-กุมภาพันธ์ อากาศไม่หนาวมากนัก
 อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 20 องศาเซลเซียส ฤดูร้อนเป็นช่วงระหว่างเดือนมีนาคม-เมษายน อุณหภูมิ
 โดยเฉลี่ยไม่เกิน 34 องศาเซลเซียส ฤดูฝนเกิดจากอิทธิพลลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านทะเล
 อ่าวไทยในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคมของทุกปี ทำให้มีฝนตกชุกในเกือบทุกพื้นที่

โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 ตราด การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 ในเขตอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด มีสถานศึกษาของรัฐจำนวน 11 แห่ง สถานศึกษาของเอกชน
 2 แห่ง รวม 13 แห่ง ประกอบด้วย โรงเรียน 13 แห่ง ดังนี้ โรงเรียนบ้านหาดเล็ก โรงเรียนบ้านโคกทราย
 โรงเรียนบ้านคลองมะขาม โรงเรียนบ้านคลองจาก โรงเรียนนครศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดคลองใหญ่
 โรงเรียนบ้านเนินตาล โรงเรียนอนุบาลจุติพร โรงเรียนบ้านตาหนึก โรงเรียนวัดห้วงโสมโรงเรียน
 บ้านไม้รุค (วิสิทธิ์ประชาสรรค์) โรงเรียนบ้านหนองม่วง และโรงเรียนบ้านคลองมะนาว

สภาพการจัดการศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดเป็นหน่วยงานที่จัดการศึกษาให้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย
 ใน 3 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อให้มี
 ความรู้ความสามารถและความสามารถอันพึงประสงค์ดังต่อไปนี้

1. ระดับก่อนประถมศึกษา เป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนที่มีอายุ 3 ปี ถึง
 6 ปี เพื่อเป็นรากฐานและเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และเตรียม
 ความพร้อมสำหรับเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา

2. ระดับประถมศึกษา เป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กอายุในเกณฑ์การศึกษา เพื่อให้
 เด็กวัยเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้เรียนจบหลักสูตร มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะ
 ที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยปกติใช้เวลา 6 ปี

3. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้เด็กในพื้นที่ชนบทห่างไกล ที่เรียนจบประถมศึกษาปีที่ 6 ได้รับโอกาสทางการศึกษาต่อจาก 6 ปี เป็น 9 ปี ตามนโยบายขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อให้เด็กวัยเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรมและทักษะอาชีพเพียงพอต่อการประกอบอาชีพและศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น

ในปีงบประมาณปี พ.ศ. 2555 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้ส่งเสริม กำกับ ดูแลและติดตามประเมินผลในการขับเคลื่อน นโยบายสู่การปฏิบัติ ได้มีการวิเคราะห์นโยบาย ของรัฐบาลกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนด วิสัยทัศน์ขยายโอกาสทางการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษามีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ บนพื้นฐานความเป็นชาติไทยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการบริหารจัดการที่เน้น การมีส่วนร่วมอย่างเต็มศักยภาพ และใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการกำหนด ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์เพื่อนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ คือ ยุทธศาสตร์ที่ 4 ปลูกจิตสำนึก ความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลยุทธ์ที่ 1 ปลูกจิตสำนึก ความเป็นชาติไทย กลยุทธ์ที่ 2 เสริมสร้างการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นทิศทางในการบริหารสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด, 2558, หน้า 12-13)

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ความหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตและวิถีปฏิบัติที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 25 ปี และเป็นแนวทางที่มีความสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตที่ชุมชนในชนบทจำนวนมากปฏิบัติ ต่อเนื่องกันมาตั้งแต่อดีต ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาได้มีกระบวนการขับเคลื่อนให้ปรัชญานี้เป็นปรัชญา นำทางการพัฒนาของประเทศไทย เพื่อปรับทิศทางและแนวทางการพัฒนาให้เกิดความสมดุลยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ได้มีนักวิชาการได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ ดังนี้

สุริพร เอี้ยวถาวร (2550, หน้า 10) ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวทาง การดำเนินชีวิตและการปฏิบัติตนที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พสกนิกร ชาวไทย ซึ่งเป็นการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผลการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบกับการวางแผน การตัดสินใจ และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐาน จิตใจให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริตให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วย

ความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบเพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับ การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุสังคม สิ่งแวดล้อมวัฒนธรรมจากโลก ภายนอกได้เป็นอย่างดี

เสนห์ จามริก (2550, หน้า 249) ได้ให้ความคิดเห็นไว้ดังนี้ “เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นทั้ง หลักการและกระบวนการทางสังคม ว่ากันตั้งแต่ขั้นพื้นฐานและขยายเครือข่ายเกษตรกรรมยั่งยืน เป็นการพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตและบริโภคอย่างพออยู่พอกิน

จิตมณ ทองพิมพ์ (2551, หน้า 9) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นวิธีการ ดำเนินชีวิตของประชาชนทุกคนทุกอาชีพ โดยมีการพัฒนาตามศักยภาพ มีความรู้ มีคุณธรรม พึ่งตนเอง พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความคิด ไตร่ตรองหาเหตุผลในการตัดสินใจ รู้จักใช้จ่าย ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่ลุ่มหลงอวดบวม หรือคำโฆษณา และพร้อมที่จะเผชิญกับปัญหาและ สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้

จรรยาพร ธรณินทร์ (2551, หน้า 31) กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียง เป็นกรอบแนวคิด ในการตัดสินใจเพื่อให้เกิดการพัฒนาประโยชน์ที่สุดต่อทุกคน

นิคม มุสิกคามะ (2542, หน้า 263) ให้ความเห็นว่าเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทาง พัฒนาการตามทฤษฎีใหม่ ที่ทำให้ประเทศไทยอยู่ในสังคมโลกได้อย่างสง่างามน่าภูมิใจ โดยที่สามารถ ผลิตทรัพยากรได้ตามภูมิปัญญา และเทคโนโลยีแบบไทย มีความพอเพียงในครอบครัว ชุมชน มีความเข้มแข็งช่วยตนเองได้ วิธีชีวิตความเป็นอยู่ที่สอดคล้องกับหลักธรรมคำสอนในศาสนา มีสังคมที่สงบสุข กินดีอยู่ดีขึ้น การผลิตอุดมสมบูรณ์พอเพียงที่จะค้าขายไปยังต่างประเทศ

นภดล หงส์ศรีพันธ์ (2552, หน้า 17) กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญา ในการดำเนินชีวิต เพื่อให้สามารถปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงต่อสถานการณ์ของ โลกในปัจจุบัน ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม มุ่งเน้นการพึ่งพาตนเอง โดยยึดหลักของ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกัน บนเงื่อนไขของความรู้คู่คุณธรรม ซึ่งจะนำชีวิต ไปสู่เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมที่ก้าวหน้า ยั่งยืน สมดุล มั่นคง

ประเวศ วะสี (2543 อ้างถึงใน ปิยบุตร หล่อไกรเลิศ, 2553, หน้า 31-32) ได้ให้ความหมาย ไว้ว่า เศรษฐกิจพื้นฐาน หมายถึง เศรษฐกิจที่คำนึงถึงการทำนุบำรุงพื้นฐานของตัวให้เข้มแข็ง ทั้งทางสังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจพื้นฐานทางสังคม ก็คือ ชุมชน เพราะฉะนั้น เศรษฐกิจพื้นฐานกับเศรษฐกิจชุมชนคืออย่างเดียวกัน เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง พอเพียงสำหรับ ทุกคน มีธรรมชาติพอเพียง มีความรักพอเพียง มีปัญญาพอเพียง เมื่อทุกอย่างพอเพียงก็เกิดการสมดุล จะเรียกว่าเศรษฐกิจสมดุลก็ได้ เมื่อสมดุลก็เป็นปกติ สบาย ไม่เจ็บไม่ไข้ ไม่วิกฤติ เศรษฐกิจพื้นฐาน กับเศรษฐกิจชุมชนล้วนมุ่งไปสู่เศรษฐกิจพอเพียง

วรนุช อุษณกร (2554, หน้า 46) ได้ให้ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงในแง่มุมต่าง ๆ เอาไว้ว่า เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ความสามารถของชุมชน เมือง รัฐ ประเทศ หรือภูมิภาคหนึ่ง ในการผลิตสินค้า และบริการทุกชนิด เพื่อเลี้ยงสังคมนั้น ๆ ได้โดยไม่ต้องพึ่งพาปัจจัยต่าง ๆ ที่ตน ไม่ได้เป็นเจ้าของ เศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคลนั้น คือ ความสามารถในการดำรงชีวิตได้ อย่างไม่เดือดร้อน มีความเป็นอยู่อย่างประมาณตนตามฐานะ ตามอัธยาศัย และที่สำคัญ คือ ไม่หลงไหล ไปตามกระแสของวัตถุนิยม มีอิสรภาพ เสรีภาพ ไม่มีพันธนาการอยู่กับสิ่งใด โดยสรุป คือ หันกลับมายึดเส้นทางสายกลางในการดำรงชีวิต

จากความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงข้างต้น สรุปได้ว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐานของการดำรงชีวิต ที่ตั้งอยู่บนหลักของความพออยู่ พอกิน พอใช้ ไม่เกินตัวหรือเกินพอดี โดยอยู่บนพื้นฐานของความเป็นธรรม ไม่โลภ ไม่ฟุ้งเฟ้อ โดยยึดหลักการพึ่งพาอาศัยกัน ดำเนินชีวิตด้วยความพอเพียงอย่างมีเหตุและผลรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และเทคโนโลยี ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

แนวคิดของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

คณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง (2549, หน้า 4-5) ได้ประมวลและกลั่นกรองพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงว่าเป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบและความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำหลักวิชาต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานทางจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักวิชาการและนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้เกิดความสมดุลและความพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี โดยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชนั้น ประกอบด้วยกรอบแนวคิด คุณลักษณะ คำนิยามเงื่อนไขแนวทางปฏิบัติและผลที่คาดว่าจะได้รับ ดังนี้ (สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์, 2550, หน้า 8-12)

1. กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลาและ

เป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤติ เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา

2. คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลางและการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

3. คำนิยาม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ พร้อม ๆ กัน ดังนี้

3.1 ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ มีหลักของความพอประมาณ (พอดี) 5 ประการ จากข้อสรุปของสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดังนี้

3.1.1 พอดีด้านจิตใจ คือ เข้มแข็งมีจิตสำนึกที่ดี เอื้ออาทร ประนีประนอมนึกถึงประโยชน์ส่วนรวม

3.1.2 พอดีด้านสังคม คือ ช่วยเหลือเกื้อกูล รู้จักสามัคคี สร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัวและชุมชน

3.1.3 พอดีด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ รู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาดและรอบคอบและเกิดความยั่งยืนสูงสุด

3.1.4 พอดีด้านเทคโนโลยี คือ รู้จักใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมและสอดคล้องต่อความต้องการเป็นประโยชน์ต่อสภาพแวดล้อมและเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมและพัฒนาจากภูมิปัญญาชาวบ้านก่อน

3.1.5 พอดีด้านเศรษฐกิจ คือ เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ดำรงชีวิตอย่างพอควร พออยู่พอกิน สมควรตามอัตภาพและฐานะของตน

3.2 ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนจนคำนึงถึงผล ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ มีหลักของความมีเหตุผล ดังนี้

3.2.1 ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้าน ลดความฟุ่มเฟือยในการดำรงชีพ

3.2.2 ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง สุจริต แม้จะตกอยู่ในภาวะขาดแคลนในการดำรงชีพ

3.2.3 ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันในทางการค้าขายประกอบอาชีพแบบต่อสู้กันอย่างรุนแรง

3.2.4 ไม่หยุดนิ่งที่หาทางให้ชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์ยาก

3.2.5 ปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ลดเลิก สิ่งชั่วกิเลสให้หมดสิ้นไปไม่ก่อ ความชั่ว ให้เป็นเครื่องทำลายตนเอง ทำลายผู้อื่น พยายามเพิ่มพูน รักษาความดีที่มีอยู่ให้ งอกงามสมบูรณ์ ยิ่งขึ้น

3.3 การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล มีหลักของการมีภูมิคุ้มกัน ดังนี้

3.3.1 มีความรู้ รอบคอบ และระมัดระวัง

3.3.2 มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต ขยัน อดทน และแบ่งปัน

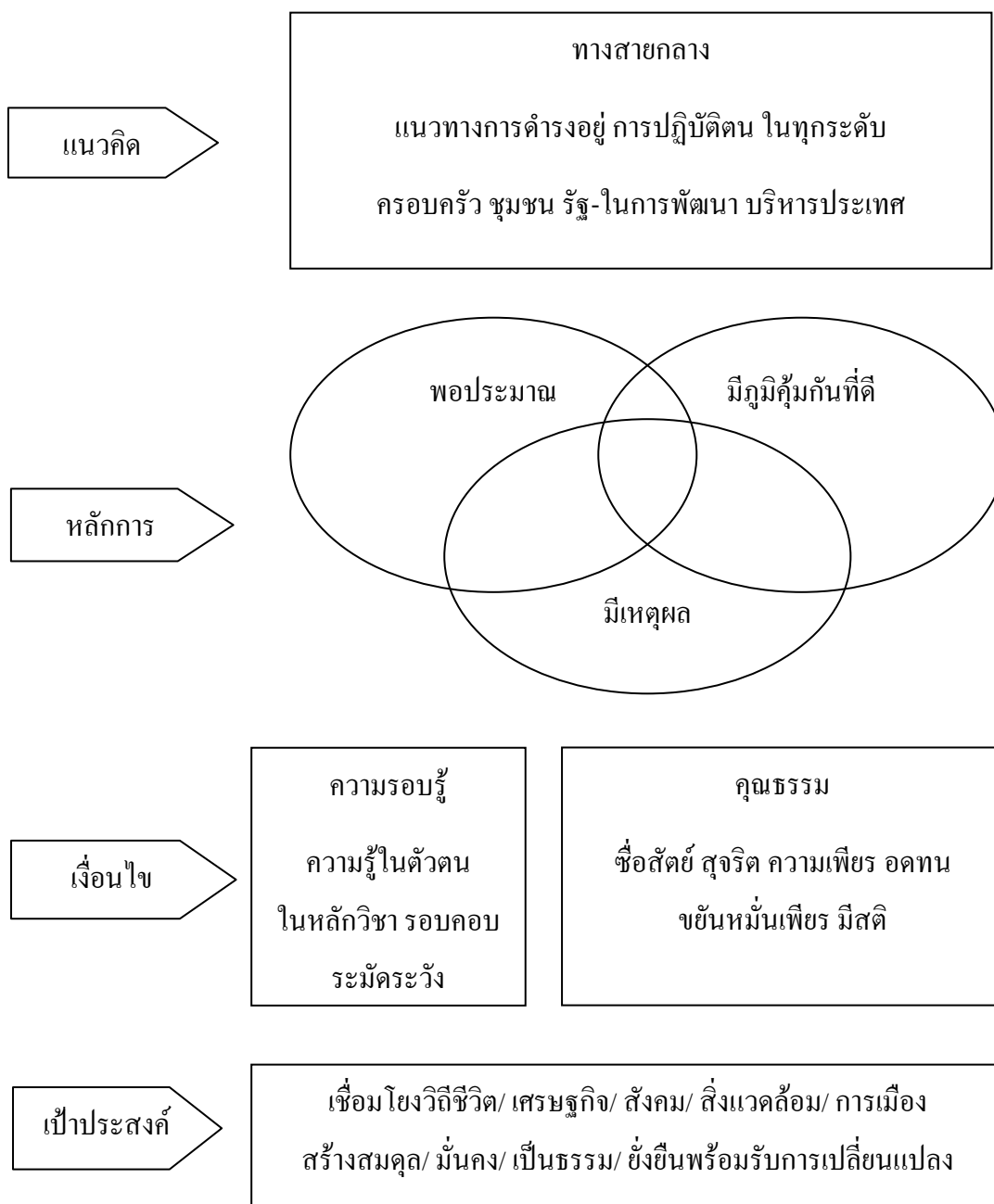
4. เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

4.1 เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

4.2 เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วยมีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต ไม่โลภ ไม่ตระหนี่

5. แนวทางปฏิบัติและผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจ พอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี

สรุปแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ภาพที่ 2 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (คณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง, 2549, หน้า 11)

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (2553, หน้า 11-12) กล่าวถึงแนวคิดของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงว่า “ความพอเพียง” หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ ต้องอาศัยความรอบรู้และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินงานทุกขั้นตอน ขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติให้มีจิตสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสมมีความเพียร อดทน “เกษตรทฤษฎีใหม่” เป็นตัวอย่างปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ด้านการเกษตรอย่างมีระบบ อย่างไรก็ตาม “เกษตรทฤษฎีใหม่” เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการปฏิบัติตามแนว “เศรษฐกิจพอเพียง” เท่านั้น มิได้เป็นทั้งหมดของ “เศรษฐกิจพอเพียง” ใดๆ เพราะยังมีส่วนอื่น ๆ อีกมาก

จรรยาพร ธรณินทร์ (2551, หน้า 32) กล่าวว่า หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ภายใต้กรอบแนวคิด “3 ห่วง 2 เงื่อนไข” กล่าวคือ 3 ห่วง ประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว โดยที่ ทั้งหมดนั้นอยู่ภายใต้เงื่อนไข 2 เงื่อนไข คือ การมีความรู้และคุณธรรมดำเนินกิจกรรมด้านต่าง ๆ อย่างสมดุล และให้ยั่งยืนการทบทวนความรู้เกี่ยวกับปัญหาสังคมทฤษฎีแนวทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหาการทบทวนความรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงรูปธรรมการแก้ไขปัญหาโดยใช้พื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียงและกลไกชุมชนเข้มแข็ง

ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณจากพระราชดำรัสด้านความประหยัด ประมาณ รู้ว่าสิ่งใดควรจ่ายออกไปและสิ่งใดควรรักษาไว้ โดยใช้การประมาณทั้งประมาณตน และประมาณสถานการณ์ ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดย พิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น จากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ รู้จักประมาณตน และประมาณสถานการณ์ ประการสำคัญ คือ ต้องพิจารณาอย่างมีเหตุผล โดยใช้ความเป็นกลาง เที่ยงตรง ปราศจากอคติ พิจารณาเหตุผลได้รอบด้านและมีการตัดสินใจอย่าง รอบคอบที่สุด การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว จึงหมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล สามารถประมาณได้อย่างเหมาะสมเพราะ ไม่ประมาท มีการเตรียมพร้อม ตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ อยู่เสมอ เช่นเดียวกับการ มีภูมิคุ้มกันที่ดี อย่างเช่น ความมีสติรู้ และความสงบภายในใจ อยู่เสมอ นอกจากนี้ การตัดสินใจ และการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องมีเงื่อนไข 2 เงื่อนไข คือ อาศัยความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน ซึ่งเงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้ เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

อย่างรอบด้าน ความรอบคอบ ที่จะนำความรู้เหล่านั้น มาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ การเรียนรู้ อย่างรอบด้าน คือ การเรียนรู้ตั้งแต่รู้เข้าใจ และประยุกต์ หรือบูรณาการใช้ รู้ คือ รู้ในหลักวิชาตามที่ได้ศึกษามาเป็นอย่างดี จากนั้นจึงนำมาพิจารณาให้เกิดการเข้าใจกลายเป็นความรู้ของตนเอง และนำไปปฏิบัติประยุกต์ใช้ให้เข้ากับสถานการณ์ และเงื่อนไขคุณธรรม ประกอบด้วยความตระหนักในคุณธรรม มีความ ซื่อสัตย์สุจริต และ มีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญา ในการดำเนินชีวิต และคุณธรรมต่าง ๆ ที่ช่วยกำกับการดำเนินชีวิตให้อยู่ในครรลองที่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็น ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความรับผิดชอบ ความเสียสละ ฯลฯ ก่อนที่จะทำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการแก้ปัญหาชุมชนและสังคมต่อไป

พงศ์ภมร ปีกเข็ม (2557, หน้า 1) กล่าวว่า แนวคิดระบบเศรษฐกิจแบบพออยู่พอกิน จะช่วยแก้ไขวิกฤตทางเศรษฐกิจและปัญหาทางสังคมของไทยในขณะนี้ได้อย่างไรนั้นอาจพิจารณาได้ดังนี้ คือ จะต้องช่วยให้ประชาชนที่อยู่ในภาคเกษตรและที่กลับคืนสู่ภาคเกษตรมีงานทำ มีรายได้ ในขณะที่เดียวกัน ต้องสร้างรากฐานของชนบทให้แข็งแรง เพียงพอที่จะสามารถพึ่งตนเองได้ในระยะยาว โดยแนวคิดระบบเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเกษตรกร ตามแนวพระราชดำริตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการ “ทฤษฎีใหม่” 3 ชั้น คือ

ชั้นที่หนึ่ง มีความพอเพียง เลี้ยงตัวเองได้บนพื้นฐานของความประหยัด ใช้จ่ายง่าย

ชั้นที่สอง รวมพลังกันในรูปกลุ่ม เพื่อทำการผลิต การตลาด การจัดการ รวมทั้ง

ด้านสวัสดิการ การศึกษา การพัฒนาสังคม ฯลฯ

ชั้นที่สาม สร้างเครือข่ายกลุ่มอาชีพและขยายกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้หลากหลาย

โดยประสานความร่วมมือกับภาครัฐกิจ ภาคองค์กร พัฒนาเอกชน และภาคราชการ ในด้านเงินทุน การตลาด การผลิต การจัดการ และข่าวสารข้อมูลนัยสำคัญของแนวคิดระบบเศรษฐกิจแบบพอเพียง มีองค์ประกอบหลักอยู่ 3 ประการ ได้แก่

ประการแรก เป็นระบบเศรษฐกิจที่ยึดถือหลักการที่ว่า “คนเป็นที่พึ่งแห่งตน” โดยมุ่งเน้นการผลิตพืชผลให้เพียงพอกับความต้องการบริโภคในครัวเรือนเป็นอันดับแรก เมื่อเหลือพอจากการบริโภคแล้วจึงคำนึงถึงการผลิตเพื่อการค้าเป็นอันดับรองลงมา ผลผลิตส่วนเกินที่ออกสู่ตลาด ก็จะเป็นกำไรของเกษตรกร ในสภาพการณ์เช่นนี้ เกษตรกรจะกลายเป็นสถานะเป็นผู้กำหนดหรือเป็นผู้กระทำต่อตลาด แทนที่ว่าตลาดจะเป็นตัวกระทำหรือเป็นตัวกำหนดเกษตรกร ดังเช่นที่เป็นอยู่ในขณะนี้ และหลักใหญ่สำคัญยิ่ง คือ การลดค่าใช้จ่ายโดยการสร้างสิ่งอุปโภคบริโภคในที่ดินของตนเอง เช่น ข้าว น้ำ ปลา ไข่ ไม้ผล พืชผัก ฯลฯ

ประการที่สอง เศรษฐกิจแบบพอเพียงให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มของชาวบ้าน ทั้งนี้ กลุ่มชาวบ้านหรือองค์กรชาวบ้านจะทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ให้หลากหลาย ครอบคลุมทั้งการเกษตรแบบผสมผสาน หัตถกรรม การแปรรูปอาหาร การทำธุรกิจค้าขาย และการท่องเที่ยวระดับชุมชน ฯลฯ เมื่อองค์กรชาวบ้านเหล่านี้ได้รับการพัฒนาให้เข้มแข็งและมีเครือข่ายที่กว้างขวางมากขึ้นแล้วเกษตรกรทั้งหมดในชุมชนก็จะได้รับการดูแลให้มีรายได้เพิ่มขึ้น รวมทั้งได้รับการแก้ไขปัญหาในทุก ๆ ด้าน เมื่อเป็นเช่นนี้ เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทย สามารถเติบโตไปได้อย่างมีเสถียรภาพ ซึ่งหมายความว่าเศรษฐกิจสามารถขยายตัวไปพร้อม ๆ กับ สภาพการณ์ด้านการกระจายรายได้ที่ดีขึ้น

ประการที่สาม เศรษฐกิจแบบพอเพียงตั้งอยู่บนพื้นฐานของการมีความเมตตา ความเอื้ออาทรและความสามัคคีของสมาชิกในชุมชนในการร่วมแรงร่วมใจเพื่อประกอบอาชีพต่าง ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จ ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจึงมิได้หมายถึงรายได้แต่เพียงมิติเดียว หากแต่ยังรวมถึงประโยชน์ในมิติอื่น ๆ ด้วย ได้แก่ การสร้างความมั่นคงให้กับสถาบันครอบครัว สถาบันชุมชน ความสามารถในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของชุมชนบนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงามของไทยให้คงอยู่ตลอดไป

ด้วยพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ถึงแม้ทฤษฎีใหม่จะเป็นทฤษฎีทางเศรษฐกิจและเกษตรก็ตาม แต่เนื่องด้วยทฤษฎีนี้ได้แฝงด้วยแนวคิดที่นำสนใจอันเป็นแก่นสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ทฤษฎีนี้จึงมีศักยภาพที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในศาสตร์ต่าง ๆ ได้อย่างดี ซึ่งในที่นี้จะขอนำมาประยุกต์ใช้กับศาสตร์ทางการศึกษา เพื่อให้เห็นถึงแนวทางในการนำประยุกต์ใช้ได้อย่างชัดเจน จึงขอวิเคราะห์ให้เห็นถึงแนวคิดต่าง ๆ ที่แฝงอยู่ในทฤษฎีใหม่ ซึ่งพบว่า มีหลักที่สำคัญอยู่หลายประการ (ทิสนา แคมมณี, 2543, หน้า 19) ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพึ่งตนเอง ทฤษฎีใหม่เป็นทฤษฎีการบริหารจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นทฤษฎีมุ่งช่วยเกษตรกรรายย่อยให้สามารถประกอบอาชีพเกษตรกรรมให้ได้ผลพอเพียงที่จะเลี้ยงตนเอง เป็นทฤษฎีที่ช่วยมุ่งให้เกษตรกรแก้ปัญหาด้วยการดำรงชีวิตด้วยการพึ่งพาตนเอง เลี้ยงตนให้อยู่รอด อยู่ดีและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตามลำดับ ซึ่งคงจะมาจากความเชื่อที่ว่า มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพ ที่จะดูแลพึ่งพาตนเอง และควรมีความรับผิดชอบในชีวิตและการดำรงชีวิตของตน ซึ่งหากทุกคนถือความรับผิดชอบ และมีความสามารถที่จะเลี้ยงตนเองให้อยู่รอด อยู่ดีได้ ก็จะไม่เป็นภาระหรือก่อความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่นและสังคมในที่สุด ในทางตรงกันข้าม หากบุคคลไม่รับผิดชอบ หรือไม่มีความสามารถในการพึ่งตนเองแล้ว ก็จะเดือดร้อนถึงผู้อื่น เป็นภาระและเป็นปัญหาต่อสังคมต่อไป ดังนั้น

การพึ่งตนเองจึงเป็นการดำรงชีวิตที่เหมาะสม เพราะเป็นชีวิตที่ไม่เบียดเบียนกันและกัน อันเป็นหลักธรรมทางพุทธศาสนาที่สำคัญประการหนึ่ง

2. แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นอิสระภาพ ทฤษฎีใหม่เป็นทฤษฎีที่มุ่งช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรกรรม และความเสียหายของพืชผลอันเนื่องมาจากความแปรปรวนของดินฟ้าอากาศ ซึ่งเป็นปัญหาหลักที่ทำให้เกษตรกรจำเป็นต้องพึ่งพิงผู้อื่นและกู้หนี้ยืมสินผู้อื่น ซึ่งนับวันก็มีแต่เพิ่มพูนขึ้น ความเป็นอยู่ในสภาพชีวิตที่ต้องช่วยตนเอง/ พึ่งพาตนเองไม่ได้ ต้องคอยพึ่งผู้อื่นอยู่เสมอ เป็นชีวิตที่ไร้อิสรภาพ เป็นชีวิตที่เป็นทุกข์ การที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ ก็เท่ากับการอยู่อย่างอิสรภาพ อยู่อย่างเป็นไทย เป็นชีวิตที่อิสระ สามารถที่อยู่อย่างมีความสุขได้ตามอัธยาศัย

3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ทฤษฎีใหม่เป็นทฤษฎีที่ว่าด้วยการบริหารจัดการที่ดินและน้ำ โดยอาศัยหลักวิชาการเข้ามาช่วย เพื่อให้เกษตรกรนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดำรงชีวิต จึงเห็นได้ว่าการบริหารจัดการ เป็นทักษะที่สำคัญมากในการดำรงชีวิต บุคคลที่มีความสามารถในการบริหารจัดการเรื่องใด ๆ ก็ย่อมมีโอกาสประสบความสำเร็จในเรื่องนั้น ๆ เช่น นักเรียน นักศึกษา ที่สามารถบริหารจัดการเรื่องการเรียนของตน สามารถบริหารเวลาในเรื่องการอ่านหนังสือ ทำการบ้าน และภารกิจทั้งหลายได้ดี ก็ย่อมมีโอกาสในการศึกษาเล่าเรียนมากกว่าผู้ไม่รู้เรื่องการบริหารจัดการที่ดี ไม่ใช่ทักษะที่เกิดขึ้นง่าย ๆ แต่เป็นทักษะที่ต้องอาศัยความสามารถในการคิด การจัดระบบ รวมทั้งการฝึกฝนที่เพียงพอ ซึ่งในอดีตที่ผ่านมาจะพบว่า การศึกษาของไทยยังไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้เท่าที่ควร

4. แนวคิดเกี่ยวกับการทำงาน การทำงานใด ๆ จะให้ได้ผลตามต้องการนั้นต้องอาศัยคุณสมบัติหลายประการ เช่น

4.1 ความขยัน อดทน ไม่ทอดทิ้งการลงมือทำงานใด ๆ จำเป็นต้องอดทน ไม่ทอดทิ้ง และไม่เกียจคร้าน งานจึงจะสำเร็จ

4.2 ความสามัคคี และการรวมกลุ่ม เป็นคุณสมบัติที่จำเป็น ดังกล่าวในทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ 2 ให้เกษตรกรรวมพลังกันในรูปกลุ่มหรือสหกรณ์ เพื่อดำเนินงานด้านต่าง ๆ โดยชุมชนต้องมีความสามัคคี ร่วมมือร่วมใจในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

4.3 ความใฝ่รู้ในการแสวงหาและศึกษาข้อมูล ความรู้ในการทำการเกษตรตามทฤษฎีใหม่ ได้มีการระบุว่าควรมีการศึกษาสภาพดิน ปรึภษาเจ้าหน้าที่ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่มีความรู้ เพื่อที่จะสามารถทำได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ซึ่งทำให้เกิดผลดีต่อไป

4.4 การอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูลกัน ในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่เพื่อให้สามารถเลี้ยงตนได้อย่างพอเพียงนั้น

5. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา ทฤษฎีใหม่เป็นทฤษฎีที่เป็นไปตามลำดับขั้น

6. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม และความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน สังคม และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

7. แนวคิดเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ทฤษฎี การนำทฤษฎีใด ๆ ไปใช้ จำเป็นต้องดูว่ามีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และปัจจัยต่าง ๆ ที่จำเป็นหรือไม่

จากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ส่งผลให้เกิดการตื่นตัว และมุ่งมั่นที่จะศึกษา ค้นคว้า ตามแนวคิดทฤษฎีใหม่กันมากขึ้น เช่นเดียวกันกับนักวิชาการหลายท่านได้รวบรวม แนวคิดหลักวิธีการปฏิบัติทางทฤษฎีใหม่ ดังนี้

สุเมธ ตันติเวชกุล (2550) ได้กล่าวถึง หลักการของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ ดังนี้

1. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ

2. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาในการพัฒนาการบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง

3. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาจะช่วยให้เศรษฐกิจก้าวหน้าทันโลกยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

4. ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้อง มีระบบภูมิคุ้มกันในตัวดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากความเปลี่ยนแปลง ทั้งภายนอกและภายใน

5. ต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน

6. จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้สำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร (2546, หน้า 3) กล่าวว่า การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบและคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจ และการกระทำ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีหลักพิจารณาอยู่ 5 ส่วน ดังนี้

กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นกรอบมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และเป็นกรอบมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัย และวิกฤต เพื่อความมั่นคง และความยั่งยืนของการพัฒนา

คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

คำนิยาม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ พร้อม ๆ กันดังนี้

ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น เช่นการผลิต และการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

แนวทางปฏิบัติ/ ผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุล และยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้ และเทคโนโลยี

สรุปได้ว่า แนวคิดของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตของบุคคลไปจนถึงแนวทางดำเนินงานด้านต่าง ๆ ขององค์ประกอบในทุกระดับ โดยมีแนวปฏิบัติที่เป็นยึดเป็นหลักสำคัญ คือ การยึดทางสายกลาง ซึ่งประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลง สำหรับสร้าง

ภูมิคุ้มกันนั้นต้องอาศัยความรู้ และรอบคอบในการดำเนินงานในทุกขั้นตอน รวมทั้งการเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจให้มีสำนึกในคุณธรรม โดยมีแนวทางได้ ดังนี้

1. หลักการของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ความพอประมาณ พอดี ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกัน จากผลกระทบทั้งภายนอกและภายใน
2. เป้าประสงค์ คือ ให้เกิดความสมดุล และพร้อมรองรับกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งทางด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากภายนอก
3. เงื่อนไข ซึ่งจะต้องมี 1) การเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจให้มีสำนึกในคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตและให้ความรู้ที่เหมาะสม 2) การดำเนินชีวิตด้วยความอดทน มีความเพียร มีสติ และมีความรอบคอบ 3) การอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน และดำเนินการทุกขั้นตอน

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาคน

โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย (ประชาชาติธุรกิจ, 2554, หน้า 2) ได้จัดทำรายงานการพัฒนาคน ปี พ.ศ. 2554 ในหัวข้อ “เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาคน” ซึ่งเป็นรายงานที่นำเสนอแนวพระราชดำริ เกี่ยวกับการพัฒนาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งเป็นปรัชญาในการพัฒนาประเทศ เพื่อเป็นแนวทางการประยุกต์ใช้ เพื่อเผยแพร่ต่อผู้อ่านในประเทศอื่น ๆ ทั่วโลกกล่าวว่า ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาคนต่างให้ความสำคัญต่อความเป็นมนุษย์ เน้นความอยู่ดีมีสุขมากกว่าความร่ำรวย โดยมีความยั่งยืนเป็นหัวใจสำคัญ ทั้ง 2 แนวทางเห็นว่าต้องให้ความสำคัญต่อเรื่องความมั่นคงของมนุษย์ และการส่งเสริมให้ทุกคนในสังคมสามารถที่จะพัฒนาได้เต็มที่ตามศักยภาพของตน นอกจากนี้ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงยังเพิ่มมิติการพัฒนาด้านพื้นฐานจิตใจและคุณธรรมของคน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงพระเกียรติคุณ พระราชหฤทัยอันบริสุทธิ์ และความมุ่งมั่นของในหลวงต่อการพัฒนาคน

แนวคิดในเรื่องการพัฒนาคนของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ กับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความสอดคล้องกันหลายประการ ทั้ง 2 แนวคิด มีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคนบนฐานความเชื่อว่าการพัฒนา หมายถึง กระบวนการที่ช่วยให้คนมีโอกาสในการที่จะปรับปรุงตนเอง และพัฒนาศักยภาพให้สามารถมีชีวิตที่มีคุณภาพ สร้างสรรค์ มีเสรีภาพและมีศักดิ์ศรี ทั้ง 2 แนวทาง มีความเชื่อว่าการพัฒนาต้องมีความยั่งยืน เสมอภาค เคารพธรรมชาติและใช้ทรัพยากรธรรมชาติด้วยความระมัดระวัง แต่เศรษฐกิจพอเพียงมีความแตกต่างจากแนวทางการพัฒนาคนอยู่ 2 ประการ ที่สำคัญ ได้แก่

ประการแรก เศรษฐกิจพอเพียงเสนอแนะกระบวนการ ซึ่งประกอบด้วยหลักการ 3 ข้อที่สามารถนำไปใช้วิเคราะห์สถานการณ์ กำหนดวัตถุประสงค์ วางแผน และตัดสินใจเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืน สุขอนามัยที่ดี ชีวิตที่ยืนยาว การมีความรู้ การมีสิทธิอำนาจ และการอยู่ดีมีสุขของคน หลักการเหล่านี้สามารถประยุกต์ใช้ได้ในทุกระดับ ตั้งแต่การจัดการฟาร์มขนาดเล็ก จนถึงการบริหารธุรกิจต่าง ๆ หรือกระทั่งการจัดทำแผนพัฒนาประเทศ

ประการที่สอง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้ความสำคัญต่อการพัฒนาพื้นฐานจิตใจและคุณธรรม โดยถือว่าการพัฒนาพื้นฐานจิตใจของคนเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาในทุก ๆ ด้านที่แยกออกจากกันไม่ได้ ผู้ปฏิบัติตนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงต้องมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา มีความซื่อสัตย์สุจริต และความวิริยะพากเพียร การใช้ชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง คือ การฝึกวินัยที่มีรางวัลตอบแทนอยู่ในตัวเอง ในระดับบุคคล ก็คือ ความคิด และจริยธรรมที่เข้มแข็งขึ้น ส่วนในระดับองค์กร เศรษฐกิจพอเพียงทำให้เกิดวัฒนธรรมที่เชิดชูคุณธรรม และส่งเสริมความเกื้อกูลกันในองค์กร

ข้อเสนอในการขับเคลื่อน

แม้ว่าแนวคิดแบบเศรษฐกิจพอเพียงจะเริ่มต้นในบริบทของการพัฒนาชนบท แต่ขอบเขตการนำไปใช้ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงเท่านั้น หลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในบริบทการพัฒนาอื่น ๆ ได้อย่างกว้างขวาง เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศที่สมดุล และการพัฒนาคนที่สมบูรณ์รอบด้าน รวมทั้งเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันจากภัยคุกคามหรือผลกระทบจากโลกาภิวัตน์ ข้อเสนอแนะ 6 ประการ ได้แก่

1. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการขจัดความยากจนและการลดความยากจน และการลดความเสี่ยงทางเศรษฐกิจของคนจน หัวใจสำคัญของการแก้ไขปัญหาความยากจน คือ การทำให้คนจนหรือชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้น หมายถึงการพยายามพึ่งพาทรัพยากรความรู้ ภูมิปัญญาของตนมากกว่าที่จะพึ่งคนอื่น และรูปแบบการพึ่งตนเองของครัวเรือนหรือชุมชนจึงไม่จำเป็นต้องเหมือนกันทั้งหมด การที่จะพึ่งตนเองได้ จำเป็นต้องค่อยเป็นค่อยไป ด้วยพลังจากในชุมชนเอง โดยค่อย ๆ สั่งสมความรู้ ทุนและความสามารถด้านอื่น ๆ โดยไม่ก้าวกระโดดจนเกินความสามารถของตน หรือใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง เกินความจำเป็น และต้องมีการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ซึ่งหมายถึง การประยุกต์ใช้หลักการของความพอประมาณ ความมีเหตุผลและปัญญา และความมีภูมิคุ้มกันความเสี่ยงในทุก ๆ ขั้นตอนของการกระทำนั่นเอง

โครงการหรือกิจกรรมพัฒนาทุกเรื่อง ต้องทำให้คนจนและชุมชนมีความสามารถที่จะป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ คนจนส่วนมากไม่สามารถหลุดพ้นจากความจนได้เนื่องจากมีความเปราะบางต่อวิกฤตแทบทุกเรื่อง ตั้งแต่ปัญหาในครอบครัว จนถึงวิกฤตที่เกิดจาก

ความไม่มั่นคงของสถานการณ์โลก การเปิดเสรีทางการตลาด และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการคมนาคมทำให้ทุกประเทศได้รับผลกระทบจากปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจของโลกอย่างรุนแรงและรวดเร็วยิ่งกว่าในอดีต

แนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงไม่ใช่การถอนตัวจากโลกาภิวัตน์ เพราะเป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ นอกจากนี้ ประเทศจะต้องเสียประโยชน์มากมายเพื่อแลกกับการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงในทางตรงกันข้ามเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งที่จะสร้างความสมดุลของการพัฒนา ทั้งในระดับท้องถิ่น/ระดับชาติ และระดับโลก เพื่อให้คนในสังคมสามารถจัดการกับผลกระทบที่เกิดจากความผันแปรในสถานการณ์ภายนอกประเทศได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

- ใช้เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญานำทางสำหรับนโยบายจัดความยากจนของรัฐบาล โดยให้มีโครงการที่เน้นการพัฒนาขีดความสามารถของคนจนในการพึ่งตนเอง ทั้งในกิจกรรมการผลิต การสร้างวินัยในการใช้จ่าย และการจัดการป้องกันความเสี่ยงต่าง ๆ อย่างรอบคอบ

- จัดสรรที่ดินให้แก่คนจนที่ไม่มีที่ทำกินหรือที่ทำกินไม่มีคุณภาพ โดยเวนคืนจากที่ดินในครอบครองของหน่วยงาน ที่ไม่มีการใช้ประโยชน์ ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมาก และแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถดำเนินการได้

- สนับสนุนให้ชุมชนมีสิทธิในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ตามแนวทางที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2540 โดยออกกฎหมายป่าชุมชนและกฎระเบียบสนับสนุนอื่น ๆ

- สร้างหลักประกันว่าการจัดสรรงบประมาณ โดยให้ความสำคัญกับพื้นที่ที่มีความจำเป็นจริง ๆ และการใช้งบประมาณอย่างสร้างสรรค์

2. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐานของการสร้างพลังอำนาจของชุมชนและการพัฒนาศักยภาพชุมชน ให้เข้มแข็งเพื่อเป็นฐานรากของการพัฒนาประเทศ การที่ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้น เป็นพื้นฐานที่สำคัญของการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

ภาวะผู้นำและการรวมกลุ่ม/ องค์กรเป็นอีกปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับชุมชนพึ่งตนเอง ตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียง องค์กรด้านศาสนาไม่ว่าในศาสนาใดก็ตาม ควรมีบทบาทที่สำคัญในการปลูกฝังหลักธรรมและค่านิยมที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง องค์กรชุมชนควรมีสหิทธิและโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรและงบประมาณจากการกระจายอำนาจ

บทบาทสำคัญประการหนึ่งขององค์กรชุมชน คือ การรวบรวม จัดเก็บ และแบ่งปันองค์ความรู้และบทเรียนที่ได้รับจากการปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง การเรียนรู้ของชุมชนเพื่อส่งผ่านความรู้ให้แก่ลูกหลานรุ่นต่อไปและบุคคลภายนอก

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

- ปรับเป้าหมายการพัฒนาชุมชนทั้งในชนบทและในเมือง โดยมุ่งเน้นการทำให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ และการพัฒนากิจกรรมด้านเศรษฐกิจของชุมชนเป็นเป้าหมายหลัก
- เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในด้านการจัดการเงินทุน และศึกษาความเป็นไปได้ในการยกระดับกองทุนต่าง ๆ ของชุมชนให้เป็นธนาคารท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ และระบบการกู้ยืมภายในชุมชน ด้วยหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง
- สร้างหลักประกันว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาท้องถิ่น
- ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และกรณีตัวอย่างจากชุมชนและเครือข่ายต่าง ๆ ที่ประสบผลสำเร็จ
- ยกเลิกโครงการประเภทให้เปล่าและสนับสนุนโครงการที่ให้ชุมชนได้ใช้ศักยภาพของตนเองในการวางแผน และดำเนินการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกในชุมชนให้มากที่สุด
- สนับสนุนให้ภาคธุรกิจเอกชนร่วมมือกัน แสดงความรับผิดชอบต่อสังคมด้วยการส่งเสริมโครงการพัฒนาชุมชน ตามหลักการเศรษฐกิจพอเพียง

3. เศรษฐกิจพอเพียงช่วยยกระดับความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท ด้วยการสร้างข้อปฏิบัติในการทำธุรกิจที่เน้นผลกำไรระยะยาวในบริบทที่มีการแข่งขัน การบริหารธุรกิจให้เกิดกำไรในโลกทุกวันนี้มีความซับซ้อน มากกว่าการคิดถึงแค่ต้นทุนและผลตอบแทนธุรกิจ ต้องคำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกกลุ่ม ตั้งแต่รายจ่ายไปจนถึงลูกค้าและสังคมโดยรวม นอกจากนี้ ยังต้องตระหนักถึงความเสี่ยงที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาในสิ่งแวดล้อมที่มีการแข่งขันสูง และมีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ต้องสามารถตอบคำถามและการตรวจสอบของหน่วยงานราชการและกลุ่มประชาสังคมต่าง ๆ ได้ ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีบริษัทขนาดใหญ่หลายแห่งถูกต่อต้านหรือจัดออกไป เนื่องจากความผิดในเชิงจริยธรรม บรรยากาศที่เสียไปจากการกระทำดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการอื่น ๆ ด้วย บริษัทธุรกิจในยุคนี้จึงจำเป็นต้องมีวินัย และวิธีบริหารแบบใหม่เพื่อเป็นหลักประกันผลกำไรและการเติบโตที่ยั่งยืน วินัยดังกล่าวเกิดจากการบูรณาการแนวคิดเรื่องการจัดการความเสี่ยง การสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทเข้าด้วยกัน ซึ่งสอดคล้องกับหลักคิดของเศรษฐกิจพอเพียง แต่เศรษฐกิจพอเพียงมีมิติเพิ่มขึ้นอีก 2 ด้าน

ด้านแรก แนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงนำเสนอกระบวนการสำหรับการวางแผนและการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ของธุรกิจที่มีเป้าหมายอยู่ที่ผลกำไรที่ยั่งยืน และความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

ด้านที่สอง แนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงแสดงให้เห็นถึงระดับของความรับผิดชอบ ที่มากกว่าการทำตามกฎหมายและกติกาเท่านั้น มีบริษัทใหญ่ในเมืองไทยจำนวนมากไม่น้อยที่พบว่า การใช้เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาซึ่งนำการบริหารธุรกิจ และการสร้างความเข้าใจในปรัชญานี้ให้เกิดขึ้น ร่วมกันในหมู่พนักงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ สามารถทำให้เกิดวัฒนธรรมที่เอื้อต่อ ความสำเร็จขององค์กรในระยะยาวได้อย่างดียิ่ง

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

- นำหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงบรรจุไว้ในหลักสูตรการอบรมผู้บริหาร บริษัทต่าง ๆ และในข้อพึงปฏิบัติของบรรษัทภิบาล ซึ่งควบคุมโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- จัดทำดัชนีความยั่งยืน (Composite sufficiency economy index) ให้กับบริษัทในตลาด หลักทรัพย์ โดยพิจารณาให้สิทธิพิเศษ และ/ หรือ ผลประโยชน์อื่นให้กับบริษัทที่มีดัชนีความยั่งยืน สูง ในขณะที่เดียวกันก็ส่งเสริมให้ผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ลงทุนในบริษัทที่มีดัชนีความยั่งยืนสูง
- ชักชวนหรือจูงใจให้สมาคมทางธุรกิจใหญ่ ต่างให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการของ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่สมาชิกของตน ในขณะเดียวกันก็สนับสนุนให้คณะบริหารธุรกิจของ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ภายในประเทศ นำเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปบรรจุไว้ในหลักสูตร
- พัฒนาศักยภาพของธุรกิจชุมชนและธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง (SMEs) ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเกษตร โดยเน้นการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ และเทคโนโลยีท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพ ในการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- สนับสนุนให้ธุรกิจต่าง ๆ แบ่งปันช่วยเหลือกันในเรื่องวัตถุดิบ อุปกรณ์ และการพัฒนา องค์ความรู้และเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตลาด (หมายถึง ผลิตภัณฑ์และบริการต่าง ๆ) ที่เกี่ยวข้องโดยมุ่งหวังการสร้างผลประโยชน์ให้กับผู้บริโภคและสังคม มากกว่าผลประโยชน์ส่วนตน หรือของแต่ละธุรกิจเอง

4. หลักการเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญยิ่งต่อการปรับปรุงมาตรฐานของธรรมาภิบาล ในการบริหารงานภาครัฐ

ความสำเร็จของการพัฒนาคนขึ้นอยู่กับคุณภาพของการบริหารงานภาครัฐค่อนข้างมาก การเบียดบังผลประโยชน์ ที่ประชาชนพึงได้รับ คือ อุปสรรคสำคัญของการพัฒนาคน เพราะ ทำให้ผลของการดำเนินงานตามนโยบายต่าง ๆ มีประสิทธิภาพน้อยลง และบ่อยครั้งทำให้ทิศทาง ของยุทธศาสตร์ ต้องถูกบิดเบือนไป คนจนและคนด้อยโอกาส เป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด จากบริการที่ใช้ต้นทุนการดำเนินการที่สูงขึ้นแต่คุณภาพลดลง รัฐบาลที่ผ่าน ๆ มาให้การยอมรับ หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง แต่ไม่ประสบความสำเร็จในการหามาตรการที่จะนำหลักการนี้ มาใช้ในการปรับปรุงมาตรฐานการบริหารและการบริการของภาครัฐ ทั้ง ๆ ที่มีหลายอย่างที่สามาร

ทำได้ เช่น พัฒนาประสิทธิภาพขององค์กรที่มีหน้าที่ติดตามและลงโทษการประพฤติมิชอบ
ในระบบราชการ รวมถึงปรับปรุงระบบในการคัดเลือกผู้มาทำหน้าที่ในองค์กรดังกล่าว นอกจากนี้
ต้องผลักดันให้มีการยกระดับมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรมในระบบราชการซึ่งถูกละเลยมาหลายปี
และส่งเสริมภาคประชาสังคมให้ทำหน้าที่เป็นหน่วยเฝ้าระวัง

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

- หาทางเสริมภูมิคุ้มกันให้แก่องค์กรที่ทำหน้าที่ตรวจสอบการ โกงและประพฤติมิชอบ
ในระบบราชการ เพื่อมิให้นักการเมืองเข้าแทรกแซงหรือชี้นำ
- บูรณาการหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในแผนบริหารราชการแผ่นดิน และพัฒนา
ตัวชี้วัด ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามหลักการดังกล่าว ทั้งในระดับองค์กรและตัวบุคคล
- พัฒนารอบแนวทางที่ใช้ในการติดตามกระบวนการตัดสินใจอนุมัติ และการดำเนินงาน
โครงการของภาครัฐ ให้เป็นไปตามหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง
- ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยเสรีภาพด้านข่าวสารข้อมูล เพื่อสร้างหลักประกันให้ประชาชน
สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้โดยไม่ถูกปิดกั้น

5. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายของชาติ
เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน ต่อสถานการณ์ที่เข้ามากระทบโดยฉับพลัน เพื่อปรับปรุงนโยบายต่าง ๆ
ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และเพื่อวางแผนยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการเติบโตที่เสมอภาคและยั่งยืน
วิกฤตด้านการเงินที่มีผลกระทบต่อประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลาย ครั้งแล้วครั้งเล่าในช่วง
ทศวรรษที่ผ่านมา เป็นสัญญาณเตือนให้รู้ถึงอันตราย และความยุ่งยากของระบบเศรษฐกิจในยุค
โลกาภิวัตน์ ซึ่งมีการเคลื่อนทุนจำนวนมากระหว่างประเทศต่าง ๆ อย่างไม่ระบียบ วิกฤตเหล่านี้
ทำให้การพัฒนาต้องชะงักในทุกด้าน การเลิกจ้างงานทำให้คนจำนวนมากต้องหลุดเข้าสู่วงจร
ของความยากจนและทำให้ทุนทางสังคมต้องอ่อนแอลง

หลักของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเน้นการสร้างความเข้มแข็งภายในเพื่อเป็นภูมิคุ้มกัน
ต่อผลกระทบจากภายนอก สามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายมหภาคของประเทศ
เพื่อให้อยู่ได้ในสิ่งแวดล้อมที่ผันผวน ดังนั้น การใช้หลักการของเศรษฐกิจพอเพียงในนโยบาย
การพัฒนาประเทศ จะทำให้มีการใช้ทุน และทรัพยากรทุกประเภทของประเทศ อย่างให้เกิด
ประโยชน์สูงสุดเพื่อสร้างความเข้มแข็งภายใน ในการรับมือกับโลกาภิวัตน์

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

- ปรับนโยบายเกี่ยวกับพลังงานต่าง ๆ ให้มีความสอดคล้องต้องกันให้มากขึ้น
เน้นการพึ่งตนเองให้มากขึ้น ด้วยการเร่งวิจัยเกี่ยวกับพลังงานทดแทนและการใช้พลังงาน
ให้คุ้มค่าสูงสุด

- คงนโยบาย 30 บาท รักษาทุกโรค แต่ปรับปรุงการดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความยั่งยืน

6. ในการปลูกฝังจิตสำนึกพอเพียง จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนค่านิยม และความคิดของคนเพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาคน

ความสำเร็จระยะยาวของการพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ขึ้นอยู่กับการปลูกฝังแนวคิดนี้ให้กลายเป็นส่วนสำคัญในวัฒนธรรมการพัฒนาของประเทศ ขณะนี้ได้มีการนำเรื่องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงบรรจุไว้ในหลักสูตรการศึกษา ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย รวมถึงระดับอาชีวศึกษา และการศึกษานอกโรงเรียน โดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติฝึกฝนให้เด็กและเยาวชนคิดวิเคราะห์เป็น ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และสร้างค่านิยมในการทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และกำลังมีการทดลองนำหลักการเศรษฐกิจพอเพียง ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาด้วยความพยายามดังกล่าวจะได้ผลก็ต่อเมื่อครู และผู้บริหารโรงเรียนเห็นคุณค่า มีความศรัทธา และมีแรงจูงใจในการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

การศึกษาในโรงเรียนเป็นเพียงส่วนหนึ่งของระบบการศึกษาโดยรวม คนเราเริ่มเรียนรู้จากครอบครัวจากคนรอบข้าง และเพื่อน ความรู้เกิดขึ้นจากประสบการณ์ตรง ในการปะทะสังสรรค์กับคนอื่น ๆ และสิ่งต่าง ๆ รอบตัว และจากการดูดซับจากสื่อชนิดต่าง ๆ ซึ่งมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ของคนในยุคปัจจุบัน ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสาร ทำให้ช่องทางการรับรู้อ่านสารความรู้ และความบันเทิงจากทั่วโลกกว้างขวางขึ้น และบ่อยครั้งที่คุณภาพของวิธีการนำเสนอทำให้คนพลอยคิดไปด้วยว่า เนื้อหาของรายการต้องมีคุณภาพเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ประเภทของข้อมูล มักถูกกำหนดด้วยความต้องการของตลาดที่ถูกบิดเบือนด้วยผลประโยชน์ทางธุรกิจ

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

- พัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง และสร้างแรงจูงใจในระบบการจัดการศึกษา ให้บุคลากรเหล่านี้สนใจ และอยากที่จะปฏิบัติตน และปฏิบัติหน้าที่ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

- ปรับปรุงคุณภาพของการศึกษาทั้งในด้านเนื้อหาและวิธีการเรียนการสอน เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความรู้และคุณธรรม ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญสำหรับการนำหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จ

- ขยายรูปแบบการบริหารและจัดการสถานศึกษาโดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงให้กว้างขวาง และครอบคลุมมิติต่าง ๆ ยิ่งขึ้น

- ให้การสนับสนุนการศึกษานอกโรงเรียนให้มากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชน และส่งเสริมการบูรณาการการพัฒนาและการเรียนรู้ในชุมชน โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

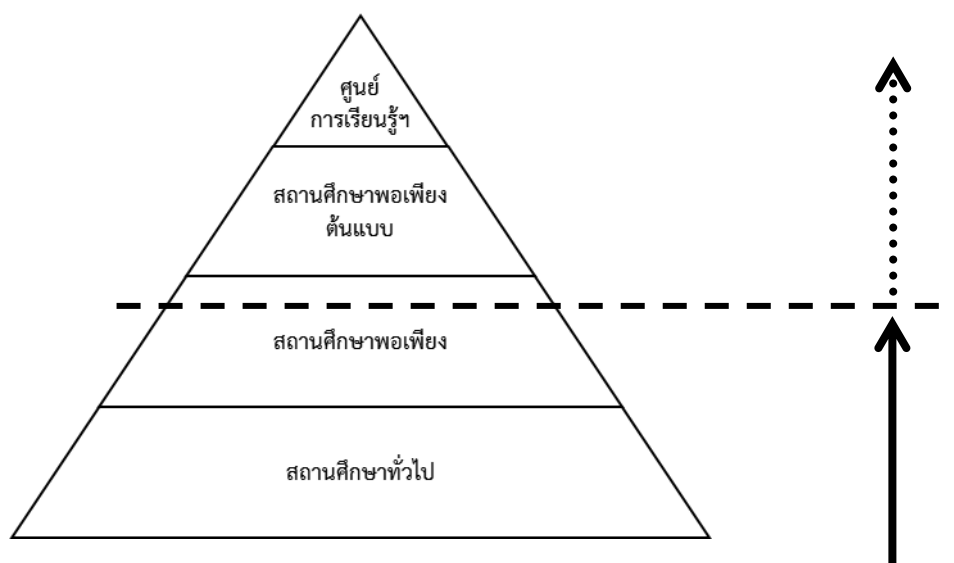
- หาวิธีส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงผ่านสื่อมวลชน รวมถึงการเพิ่มเวลาให้กับรายการที่มีเนื้อหา เกี่ยวกับการพัฒนาคน การพัฒนาสังคม และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

- สร้างการยอมรับในสังคมต่อบุคคลในชุมชน ภาคธุรกิจ ภาครัฐ และภาคอื่น ๆ ที่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ชีวิตแบบเศรษฐกิจ พอเพียง

สรุปได้ว่า การพัฒนาคน โดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถทำได้ โดยอาศัยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐานของการสร้างพลังอำนาจของชุมชน และการพัฒนา ศักยภาพชุมชน ให้เข้มแข็งเพื่อเป็นฐานรากของการพัฒนาประเทศ การที่ชุมชนสามารถพึ่งตนเอง ได้มากขึ้น เป็นพื้นฐานที่สำคัญของการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 1-6) ได้ประกาศจุดเน้น คุณภาพผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงกำหนดเป็นนโยบายให้สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่สถานศึกษาอย่างมี คุณภาพครบทุกแห่งภายในปี พ.ศ. 2556 ตามยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงสู่สถานศึกษา ปี พ.ศ. 2554-2556 ในการพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถน้อมนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจ พอเพียงมาใช้ในการจัดการศึกษา รวมถึงการบริหารสถานศึกษา การสร้างวัฒนธรรม องค์กร การจัดสภาพแวดล้อม และการจัดการเรียนรู้ผ่านหลักสูตรการเรียนการสอนและกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน โดยแบ่งระดับการพัฒนาสถานศึกษาเป็น 4 ระดับ ดังนี้

ภาพที่ 3 การแบ่งระดับการพัฒนาสถานศึกษาในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 2)

1. สถานศึกษาทั่วไป เป็นสถานศึกษาที่เริ่มน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการจัดการสถานศึกษา ตั้งแต่การบริหารสถานศึกษา การสร้างวัฒนธรรมองค์กร การจัดสภาพแวดล้อม และการจัดการเรียนรู้ ผ่านหลักสูตรการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
2. สถานศึกษาพอเพียง เป็นสถานศึกษาทั่วไปที่ผ่านการประเมินสถานศึกษาพอเพียง ซึ่งเป็นแบบอย่างในการจัดกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามเกณฑ์ประเมินสถานศึกษาพอเพียงของกระทรวงศึกษาธิการ
3. สถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ เป็นสถานศึกษาพอเพียงที่เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ พร้อมเป็นแหล่งศึกษาดูงานของสถานศึกษาอื่น ๆ ในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาจัดการสถานศึกษา
4. ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา เป็นสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบที่มีศักยภาพในการเป็นแหล่งเรียนรู้และพี่เลี้ยงให้แก่สถานศึกษาทั่วไปที่ต้องการพัฒนาสู่ความเป็นสถานศึกษาพอเพียง

กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบการจัดการด้านศึกษา เพื่อพัฒนาเยาวชนและประชาชนคนไทยให้มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึก ในความเป็นพลเมืองเมืองไทยและพลเมืองโลก จากวิกฤตปัญหาของชาติทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมในอดีตที่ผ่านมา รัฐบาลได้น้อมนำหลักปรัชญาพระราชทาน “เศรษฐกิจพอเพียง”

ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการพัฒนาประเทศ โดยกำหนดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 76 และมาตรา 83 (1) และกำหนดเป็นกลยุทธ์ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9, 10 และอยู่ในยกร่างฉบับที่ 11 ด้วย ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดนโยบายในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 เป็นต้นมา โดยมีขอบข่ายการขับเคลื่อนสู่สถานศึกษา 4 ด้าน คือ

1. ด้านการบริหารจัดการ
2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
4. ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ข้อที่ 5 ในจำนวน 8 ข้อ คือ “อยู่อย่างพอเพียง”

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสถานศึกษาในสังกัดกระจายทั่วประเทศ ตระหนักเห็นความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดกระบวนการคิด ปลูกฝังการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงได้กำหนดเป็นจุดเน้นที่สำคัญ โดยกำหนดในกลยุทธ์ที่ 2 ปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นกรอบแนวทางให้หน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนสู่สถานศึกษา ซึ่งมีระบบการกำกับติดตามการดำเนินงานระบุชัดเจนในคำรับรอง การปฏิบัติราชการ อีกทั้งนวัตกรรมการจัดการศึกษา แนวทางการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนมาตรฐานสากล (World-class standard school) ได้กำหนดในสาระการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล สาระการเรียนรู้โลกศึกษา (Global education) คือ เรียนรู้ถิ่นฐาน สืบสานวิถีไทย มองไกลศึกษาโลก สืบโชคชะดามนุษย์ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็น การประยุกต์หลักคิดจากปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนทั้งสิ้น ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ นโยบายในการปฏิรูปการศึกษารอบที่ 2 (พ.ศ. 2552-2561) การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552-2561) เป็นการปฏิรูปใน 4 ประเด็น ประกอบด้วยพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่

จากการดำเนินการที่ผ่านมากระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำเครื่องมือประเมินสถานศึกษาแบบอย่าง การจัดการกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นแบบอย่างในการขยายเครือข่ายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาอื่น โดยความร่วมมือของโครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานทรัพย์สิน

ส่วนพระมหากษัตริย์ และมูลนิธิสยามกัมมาจล ทำให้มีโรงเรียนที่ผ่านการประเมินสถานศึกษาแบบอย่างในปี พ.ศ. 2550 จำนวน 135 โรงเรียน และปี พ.ศ. 2552 จำนวน 1,126 โรงเรียน ซึ่งในจำนวนนี้เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 999 โรงเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, หน้า 2-3)

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา คือ การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวความคิดการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 6) กล่าวว่า การดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรมีการจัดการใน 4 ลักษณะ ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการ

1.1 มีการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา

1.2 มีการจัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ทั้งแผนระยะยาวและแผนระยะสั้น

1.3 มีการจัดตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา

1.4 มีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรทั้งผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา และส่งเสริมให้ปฏิบัติตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.5 มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่ผู้เกี่ยวข้อง

1.6 มีคณะทำงานติดตามและประเมินผลเพื่อปรับปรุงคุณภาพการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา

1.7 การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษานั้นการมีส่วนร่วมตามหลักธรรมาภิบาล

1.8 มีการสรุปและรายงานผลเพื่อกำหนดเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติ

สรุปได้ว่า การดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการบริหารจัดการ ควรมีการกำหนดนโยบาย การจัดทำแผนปฏิบัติการ มีการจัดตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ ในกิจกรรมต่าง ๆ มีดำเนินการและติดตามผลเพื่อเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติ

2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

- 2.1 สถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.2 มีการจัดทำแผนการสอนบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.3 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม และมีผลงานนักเรียนที่เกิดจากการเรียนรู้
- 2.4 มีการจัดหา ผลิต พัฒนา สื่อ/ แหล่งเรียนรู้ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้และมีการเผยแพร่สู่ชุมชน
- 2.5 มีการวัดผลประเมินผลที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้/ รายวิชาและนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
- 2.6 ผู้เรียนมีความรู้และเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง น้อมนำสู่วิถีชีวิตและเผยแพร่สู่ครอบครัว ชุมชน องค์กร และหน่วยงาน

สรุปได้ว่า การดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนควรมีการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร และจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการวัดผลตามหลักสูตร

3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

- 3.1 ดำเนินกิจกรรมโดยผู้เรียนโดยมีครูเป็นผู้สนับสนุน
- 3.2 เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการด้วยความสมัครใจหรือจิตอาสา
- 3.3 กิจกรรมมีความหลากหลายและเหมาะสมกับสภาพภูมิสังคมของสถานศึกษา
- 3.4 เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เกิดความก้าวหน้าพร้อมกับความสมดุลทางเศรษฐกิจ/ สังคมสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษาและสามารถขยายผลสู่ชุมชนได้ โดย
 - 3.4.1 พอประมาณกับภูมิสังคม สอดคล้องกับความต้องการ/ ความจำเป็นของสถานศึกษาและคนในชุมชน เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศ สภาพแวดล้อม ความคิด ความเชื่อและวิถีชีวิต
 - 3.4.2 สมเหตุสมผล คือ มีหลักคิดและหลักปฏิบัติของกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักวิชาการที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดของโครงการแสดงถึงความรอบคอบในการวางแผนการจัดกิจกรรม
 - 3.4.3 มีภูมิคุ้มกันที่ดี โดยการวางแผนกิจกรรมได้คำนึงถึงความเสี่ยงในการดำเนินโครงการ โดยมีข้อเสนอทางเลือก หากมีการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
 - 3.4.4 ส่งเสริมความรู้และคุณธรรมของผู้เข้าร่วม โดยต้องส่งเสริมความรอบรู้ เปิดโอกาสให้มีการพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ส่งเสริมคุณธรรม เช่น ระเบียบวินัย สัมมาคารวะ

ชื่อสัตย์สุจริต กตัญญูทศเวที ขยันหมั่นเพียร อดทน สนใจใฝ่รู้ และจิตสำนึกในการทำคุณประโยชน์ เพื่อส่วนรวม

3.5 เป็นกิจกรรมที่หลายฝ่ายมีส่วนร่วม เช่น สถานศึกษา หน่วยงานของรัฐ

สถานประกอบการและชุมชน

3.6 ผลสุดท้าย คือ การปลูกฝังให้ผู้เรียนมีวิถีคิด อุบนิสัยและพฤติกรรมที่สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

สรุปได้ว่า การดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนควรจัดกิจกรรมที่หลายฝ่ายมีส่วนร่วม และเป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีวิถีคิด อุบนิสัยและพฤติกรรมที่สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

4. ด้านการพัฒนาบุคลากร

4.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

4.1.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.1.2 นำหลักการ แนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการ

สถานศึกษา

4.1.3 ปฏิบัติตนตามหลักการ แนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็น

แบบอย่างที่ดี

4.1.4 เผยแพร่หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2 ครู

4.2.1 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2.2 นำหลักการ แนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนรู้

และพัฒนาผู้เรียน

4.2.3 ปฏิบัติตนตามหลักการ แนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็น

แบบอย่างที่ดี

4.2.4 เผยแพร่หลักการ แนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.3 บุคลากรทางการศึกษา

4.3.1 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.3.2 นำหลักการ แนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่

4.3.3 ปฏิบัติตนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นแบบอย่างที่ดี

4.3.4 เผยแพร่หลักการ แนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.4 นักเรียน

4.4.1 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.4.2 นำหลักการ แนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการเรียนและการดำเนินชีวิต

4.4.3 เผยแพร่หลักการ แนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.5 ผู้ปกครอง/ กรรมการสถานศึกษา/ ชุมชน

4.5.1 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.5.2 ปฏิบัติตนตามหลักการ แนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.5.3 เผยแพร่หลักการ แนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.5.4 ส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

สรุปได้ว่า การดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการพัฒนาบุคลากร ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาควรมีความรู้ความเข้าใจ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้ รวมถึงมีการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ในการดำเนินงานการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถดำเนินการได้ 2 ส่วน คือ ส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา และส่วนที่เป็นการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งในส่วนที่ 2 ยังประกอบด้วย การสอดแทรกสาระเศรษฐกิจพอเพียงในหลักสูตร และสาระการเรียนรู้ในห้องเรียน และการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการศึกษา

ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

พัชญา วะไลใจ (2553, หน้า 81) กล่าวว่า ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ที่สามารถวัดและประเมินได้เป็นอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ การบริหารจัดการสถานศึกษา หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

1. การบริหารจัดการสถานศึกษา การดำเนินงานในสถานศึกษาเพื่อน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาจัดการศึกษาที่มุ่งทิศทางการควบคุม ใน 5 ด้าน คือ

1.1 ด้านการวางแผนขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา การกำหนดวิสัยทัศน์ ปรัชญา พันธกิจ เป้าหมาย หรือกลยุทธ์ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดทำโครงการที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแผนปฏิบัติงานประจำปี

ด้านงานวิชาการ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ ที่เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การส่งเสริมบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนการสอน

1.2 ด้านวิชาการ เป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและถือเป็นเป้าหมายและภารกิจที่สำคัญที่สุดเกี่ยวข้องกับทุกกิจกรรมของสถานศึกษาเป็นเครื่องมือที่ชี้ความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา งานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษา การบริหารงานเป็นกระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการพัฒนาผู้เรียน

1.3 ด้านอาคารสถานที่ การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงการจัดทำแหล่งเรียนรู้ที่สนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การใช้อาคารสถานที่อย่างประหยัด คุ่มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด การจัดทำป้ายนิเทศ ป้ายคติธรรม คำขวัญคุณธรรม จริยธรรม และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

1.4 ด้านงบประมาณ การใช้งบประมาณตามแผนที่กำหนดไว้ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การติดตามประเมินผลการใช้งบประมาณเป็นระยะ ๆ อย่างเป็นระบบ

1.5 ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน การจัดทำแผนร่วมกับชุมชนเพื่อขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การให้บริการสถานที่แก่ชุมชนเพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดกิจกรรมพัฒนา สิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับชุมชน การระดมทรัพยากรร่วมกับชุมชนเพื่อขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน

สรุปได้ว่า ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาด้านการบริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารและครูในบางโรงเรียนมีความเข้าใจยังไม่ดีเท่าที่ควร ในเรื่องของการกำหนดวิสัยทัศน์ ปรัชญา พันธกิจ เป้าหมาย หรือกลยุทธ์ของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงการทำโครงการที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแผนปฏิบัติงานประจำปี เพื่อที่จะสนับสนุนการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา นอกจากนี้ อาคารสถานที่ของสถานศึกษาในปัจจุบัน ไม่เหมาะสมกับการจัดการศึกษาโดยยึดหลักของเศรษฐกิจพอเพียง เพราะอาคารสถานที่ในปัจจุบันมุ่งเน้น ในเรื่องของการอำนวยความสะดวกเป็นสำคัญ จึงมีรูปแบบที่ทันสมัย ซึ่งบางครั้งมักขัดแย้งกับหลักแห่งความพอเพียงไป หรือบางครั้งอาจไม่ได้ใช้งานให้คุ้มค่า รวมทั้งบริบทของสถานศึกษานั้น มีแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่เพียงพอให้นักเรียนเข้าใจและเห็นเป็นรูปธรรมได้

2. หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษานำสภาพต่าง ๆ ที่เป็นปัญหารวมถึงจุดเด่นหรือเอกลักษณ์ของชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ มากำหนดเป็นเนื้อหาสาระ และกิจกรรมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ใน 3 ด้าน คือ

2.1 การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน หมายถึง การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การให้ความร่วมมือของผู้เรียน ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การผลิตสื่อ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การใช้สื่อการเรียนรู้เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอน การเผยแพร่สื่อ/ แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ชุมชน การค้นหาหรือมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน

2.3 การวัดและการประเมินผล หมายถึง การวางแผนการประเมินพัฒนาการของผู้เรียน การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายครอบคลุมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกกลุ่มสาระ การนำผลการประเมินไปปรับปรุง แก้ไขพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ปัญหาการวัดและการประเมินผลนั้นมีความสำคัญไม่น้อยเช่นกัน เพราะเป็นตัวที่ช่วยให้การเรียนการสอนนั้นมีการปรับปรุงและพัฒนา ทราบถึงความก้าวหน้าและสามารถนำผลนั้นมาหาจุดที่บกพร่อง แล้วแก้ปัญหาได้ตรงจุดเท่าที่ปรากฏยังไม่มีหลักเกณฑ์แน่นอนที่สามารถชี้ชัดลงไปว่าเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรมนั้นเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง เพียงแต่สามารถเทียบเคียงได้เท่านั้น

สรุปได้ว่า ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน คือ ขณะนี้ว่ายังไม่มียุทธศาสตร์ที่ชี้ชัดหรือบังคับให้มีการเรียนการสอนในเรื่องที่เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยตรง มีเพียงครูสอนที่จะสามารถแทรกในสาระอื่น ๆ เท่านั้น ซึ่งครูจะสอดแทรกหรือไม่สอดแทรกก็ได้ เพราะถือว่าไม่ได้ระบุไว้ในหลักสูตรการสอน

3. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ กิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเอง ตามความถนัด และความสนใจอย่างแท้จริง คือ

3.1 การแนะแนวและระบบดูแลนักเรียน การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรู้จักศักยภาพของตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การปรับปรุงหรือพัฒนาการศึกษาและการประกอบอาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้วางแผนอนาคตของตนเองที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดกิจกรรม/ โครงการที่เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อให้ผลของกิจกรรมมีความยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 กิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน สรุปปัญหาที่อยู่ด้วยความจำกัดด้านบุคลากร ครูมีจำนวนน้อยซึ่งส่วนใหญ่ขาดแคลน จึงทำให้การจัดกิจกรรมให้นักเรียนค่อนข้างมีน้อย เหมือนกับว่านักเรียนถูกบีบบังคับให้ร่วมในกิจกรรมที่ครูจัดขึ้นกิจกรรมอาจจัดในลักษณะชุมนุมหรือชมรม

3.3 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดและผู้บำเพ็ญประโยชน์ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียน จัดตั้งชุมนุม/ ชมรมที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความสอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สรุปได้ว่า ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ บุคลากรมีจำนวนจำกัดในการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรู้จักศักยภาพของตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนที่มีบุคลากรน้อยจึงทำให้การจัดกิจกรรมให้นักเรียนค่อนข้างมีน้อย และการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี หรือยุวกาชาด มีการจัดทำหลักสูตรที่ล้าหลัง โดยมากเน้นเรื่องความอดทนและสามัคคีเป็นหลัก ไม่นับเรื่องการค้าเงินชีวิตที่พอเพียง

4. การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษามีจุดมุ่งหมาย เพื่อส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.1 การสร้างความตระหนักและเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการจัดทำโครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดประชุม/ อบรม/ สัมมนาเพื่อสร้างความตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2 ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การสำรวจความต้องการความจำเป็นของบุคลากรในสถานศึกษาที่จะพัฒนาตนเองบนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดกิจกรรม/โครงการพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ การจัดกิจกรรม

การเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากรในสถานศึกษา อย่างสม่ำเสมอ การติดตาม ประเมินผล การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นระยะ ๆ

4.3 การปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การดำเนินชีวิตตามวิถีไทย/ วัฒนธรรมประเพณีไทยอันดีงามของบุคลากร การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สรุปได้ว่า ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา คือ บุคลากรของสถานศึกษาส่วนใหญ่ได้ตระหนักถึงเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียง แต่ไม่อาจทนต่อกระแสขั้วทางวัตถุได้ ฉะนั้น การตระหนักและเข้าใจจึงเป็นเพียงหลักการเท่านั้น แต่ในทางปฏิบัติจริง บุคลากรไม่สามารถนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างจริงจัง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาที่ทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จ เกิดจากปัญหาหลายปัจจัย ได้แก่ ในด้านอาคารสถานที่ของสถานศึกษาในปัจจุบัน มุ่งเน้นในด้านอำนวยการ ความสะดวกเป็นสำคัญ จึงมีรูปแบบที่ทันสมัย ซึ่งบางครั้งมักขัดแย้งกับหลักแห่งความพอเพียง ไป และบริบทของสถานศึกษาส่วนใหญ่มีแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่มากนัก และยังไม่มีการจัดสรรหรือบังคับให้มีการเรียนการสอนในเรื่องที่เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยตรง เพียงแต่ครูสามารถที่จะสอนแทรกในสาระอื่น ๆ เท่านั้น นอกจากนี้ ยังมีปัญหาในเรื่องการจัดสรรและการใช้งบประมาณยังไม่หน่วยงานใดใช้เกณฑ์แห่งความพอเพียงมาพิจารณา อาจพิจารณาตามความจำเป็นหรือเกณฑ์อื่น ๆ นอกจากนี้ บุคลากรของสถานศึกษาส่วนใหญ่ได้ตระหนักถึงเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงแต่เพียงหลักการแต่ไม่สามารถนำหลักนั้นมาปฏิบัติจริงได้

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

เพศ

เพศ อาจมีผลต่อการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา อาจเนื่องมาจากเพศหญิงและเพศชาย มีความคิดที่ค่อนข้างซับซ้อนแตกต่างกัน ดังที่ สกุรัตน์ กุมาต (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารตามแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า 1) การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการบริหารงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารงานบนฐานความรู้ จำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับทิวเมฆ นาวาบุญนิยม (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนปทุมโม โศก จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ สุชาดา แสงดวงดี (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการณ์และระดับความสามารถของกรรมการบริหารในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสามารถของกรรมการบริหารในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมถึงกรณีการ ภิรมย์รัตน์ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และพัฒนา สาธร (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงราย จำแนกตามเพศแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปได้ว่า เพศ เป็นตัวแปรที่นำศึกษาในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน อาจมีผลต่อการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา อาจเนื่องมาจากขนาดโรงเรียนมีส่วนสำคัญที่จะทำให้การปฏิบัติงาน การบริหารสถานศึกษาประสบความสำเร็จได้มากหรือน้อยนั้น เมื่อโรงเรียนมีขนาดใหญ่หรือขนาดกลางและขนาดเล็ก การบริหารงานก็มีค่อนข้างซับซ้อนแตกต่างกัน ดังที่ สมดี พวงภักดี (2550 อ้างถึงใน ประดิษฐ์ อูปรมย์, 2551) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี พบว่าสภาพการดำเนินงานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับเสาวลักษณ์ มาพร (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพร้อมในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษา โดยภาพรวม 6 ด้าน พบว่า ความพร้อมในการนำ

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษาตามขนาดของโรงเรียนระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับบัญญัติ นนทามาศย์ และคณะ (2551, บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาศภาพการจัดการศึกษาโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในเขตอำเภองาว จังหวัดลำปาง พบว่า ประสิทธิภาพการทำงาน ไม่มีผลต่อสภาพการจัดการศึกษาโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน และชาคริสต์ เหลืองเจริญ (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารของสถานศึกษาเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการศึกษาพบว่า การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านความพอประมาณแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปได้ว่า ขนาดโรงเรียน เป็นตัวแปรที่น่าศึกษาในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ประสพการณ์การทำงาน

ประสพการณ์การทำงาน อาจมีผลต่อการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ซึ่งอาจเนื่องมาจากประสพการณ์การทำงาน จะทำให้บุคลากรมีความคิดในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาแตกต่างกัน ดังที่ สกุศลรัตน์ กมุทมาศ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารตามแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 พบว่า 1) การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการบริหารงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารงานบนฐานความรู้ จำแนกตามประสพการณ์การทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีประสพการณ์การทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมดี พวงภักดี (2550 อ้างถึงใน ประดิษฐ์ อุปรมย์, 2551) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามประสพการณ์ของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี พบว่า สภาพการดำเนินงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามประสพการณ์การทำงานของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสุชาดา แสงดวงดี (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการณ์และระดับความสามารถของกรรมการ บริหารในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสามารถของกรรมการบริหารในการดำเนินงาน

วิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามประสบการณ์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปได้ว่า ประสบการณ์การทำงาน เป็นตัวแปรที่น่าศึกษาในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ดวงพร ศรีวิชัย (2550) ได้ทำการศึกษาการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนเตรียมทหาร ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนเตรียมทหารนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมไปปฏิบัติมาก โดยเรียงลำดับการปฏิบัติ ดังนี้ ด้านวัฒนธรรม ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านเศรษฐกิจ 2) นักเรียนเตรียมทหารมีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ระหว่างด้านต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนเตรียมทหารในแต่ละชั้นปี มีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ไม่แตกต่างกันในการดำเนินชีวิตประจำวัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชนิชา ชันชัยภูมิ (2551) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการเรียนการสอนส่วนใหญ่ ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง แต่โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ ครูใช้แผนการเรียนรู้สำเร็จรูป ด้านการจัดการเรียนรู้ ส่วนใหญ่ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง แต่โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ ครูให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยโทรทัศน์ทางไกลและมีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ กิจกรรมยูวเกษตร กิจกรรมสหกรณ์ออมทรัพย์ ด้านการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ส่วนใหญ่ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดป้ายนิเทศและแสดงผลงานนักเรียน แต่โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ ครูใช้โทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมและจัดป้ายนิเทศนอกห้องเรียน ด้านการใช้สื่อและผลิตสื่อประกอบการเรียน ส่วนใหญ่ครูใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและนอกห้องเรียน แต่โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ ใช้สื่อโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม สื่อของจริง แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ด้านการวัดและการประเมินผล ส่วนใหญ่ครูซึ่งรวมไปถึงครูในโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ ใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย 2) ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่พบมากที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ครูมีชั่วโมงสอนมาก ไม่มีเวลาจัดทำแผนการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูมีเวลาไม่เพียงพอ

จึงทำให้นักเรียนขาดโอกาสในการแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ครูขาดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยี ประกอบการเรียน ครูขาดงบประมาณการจัดซื้อ และด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ครูขาดเทคนิคใหม่ ๆ ในการวัดและประเมินผล และปัญหาของครูใน โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ มีเพียงเล็กน้อย คือ ปัญหาการติดต่อกับประสานงานกับชุมชนในการขอแหล่งเรียนรู้

พัชรินทร์ รุจินกุล (2551) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาการปลูกฝังคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่นักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรมีความเข้าใจความหมายคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่หลากหลายความคิดส่วนใหญ่เข้าใจว่า หมายถึง การดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ใช้ชีวิตเรียบง่าย ไม่ฟุ้งเฟ้อ มีความพอประมาณ มีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกันที่ดี ด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนมีการวางแผนและมีโครงการการขับเคลื่อนสู่โรงเรียนที่ส่งเสริมคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาบุคลากร การจัดการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีของครู และพฤติกรรมของนักเรียนหลังจากที่โรงเรียนนำเรื่องคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ดาหวัน หุตาตุงกูร (2551) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและประธานกรรมการสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและประธานกรรมการสถานศึกษา ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน 3) ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานกรรมการ สถานศึกษา ในโรงเรียนที่มีช่วงชั้นที่ทำการเปิดสอนแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

สมศักดิ์ ลาดี (2543) ได้ศึกษาการดำเนินงาน โครงการเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า สภาพทั่วไปมีพื้นที่และแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ผลการดำเนินงานมีอยู่ปานกลาง ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มีงบประมาณสนับสนุน โครงการมีกิจกรรมการสอนมีอยู่มาก

ระพีพรรณ คณาฤทธิ์ (2554) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 91.3 ดำรงตำแหน่งผู้สอน กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่มากที่สุดร้อยละ 46.5 สอนอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 61.5 สอนอยู่ในโรงเรียนที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5 ปีขึ้นไป 2) ระดับของการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ทั้งภาพรวม รายด้าน และรายชื่ออยู่ในระดับมาก 3) ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ขนาดของโรงเรียนต่างกันมีการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามขนาดของโรงเรียนเป็นรายคู่ พบว่า ทั้งการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดกลาง ระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็ก และระหว่างโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดเล็ก ทุกคู่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 4) ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามประสบการณ์เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า โรงเรียนที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่ำกว่า 5 ปี และโรงเรียนที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5 ปี ขึ้นไป มีการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกัน

ศิริรัตน์ กัลยาณ์ (2554) ได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในเขตคุณภาพการศึกษาที่ 16 ในอำเภอท่าตะโกชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า 1) ระดับปัญหาในการปฏิบัติงานตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในเขตคุณภาพการศึกษาที่ 16 ในอำเภอท่าตะโกชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ด้านความพอประมาณ อยู่ในระดับน้อย 2) ระดับปัญหาในการปฏิบัติงานตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในเขตคุณภาพการศึกษาที่ 16 ในอำเภอท่าตะโกชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ด้านความมีเหตุผล อยู่ในระดับปานกลาง 3) ระดับปัญหาในการปฏิบัติงานตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในเขตคุณภาพการศึกษาที่ 16 ในอำเภอท่าตะโกชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ด้านภูมิคุ้มกันที่ดี อยู่ในระดับปานกลาง 4) การเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในเขตคุณภาพการศึกษาที่ 16 ในอำเภอท่าตะโกชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

จะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามประเภทโรงเรียน ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล และด้านความมีภูมิคุ้มกันที่ดี ไม่แตกต่างกัน

ชาคริสต์ เหลืองเจริญ (2556) ได้ศึกษาการบริหารของสถานศึกษาเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการศึกษาพบว่า 1) การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผลและด้านภูมิคุ้มกันที่ดี พบว่า ผลการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด อยู่ในระดับปานกลาง 2) การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามพื้นที่ตั้งของสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านความพอประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านความพอประมาณ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

งานวิจัยในต่างประเทศ

จาบัคเค (Djabatey, 1998) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการวางแผนการใช้ที่ดิน พื้นที่ว่างเปล่า และเศรษฐกิจของชุมชน: บทบาทการเกษตรในชุมชนเมืองอาครา (Accra) ประเทศกานา (Ghana) พบว่า วิธีการของแผนการปรับเปลี่ยนโครงสร้าง ก่อให้เกิดปัญหาสำหรับผู้คนที่อาศัยในเขตกานา นับล้านคน ซึ่งนำไปสู่การทำงานระบบความปลอดภัยทางสังคม การตอบสนองต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ลำบาก การเพิ่มจำนวนของผู้คนที่อาศัยในอาครา ข้อมูลที่ได้รับการสำรวจเปิดเผยว่า การเพาะปลูกในเมืองอาครา สนับสนุนเศรษฐกิจที่สำคัญของชาวบ้านในการประกอบอาชีพ ในรูปของการประกอบการด้านอาหาร การผลิตรายได้ การลดค่าใช้จ่ายในการครองชีพและอื่น ๆ จากการค้นคว้า พบว่า การเพาะปลูกไม่ใช่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นชั่วคราว เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนอาหารเท่านั้น แต่เป็นการเป็นการเริ่มต้นที่ค่อนข้างถาวร เพื่อพัฒนาด้านมาตรฐานการครองชีพและนอกจากนี้ยังปรากฏการณ์ที่สะท้อนถึงการแปรรูปที่ดีไปสู่ความเป็นจริง ตามความต้องการของชุมชน โดยฝ่ายวิธีการจัดการนโยบายและโครงสร้างพื้นฐานของการวางแผน

ลาusti และเพนทิเนน (Lausti & Penttinen, 1998) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสนับสนุน การตัดสินใจ เพื่อป้องกันระบบน้ำที่ใช้ในการเลือกใช้ในการเกษตรกรรม จากการค้นคว้ามีเป้าหมาย

เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้ผลิตผู้มีอำนาจในการป้องกันระบบน้ำที่ใช้ในการเกษตร เลือกวิธีที่เหมาะสมนำไปสู่ประสิทธิภาพทางด้านสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ การสังเกตจากข้อมูลและวิธีการใช้น้ำในการปล่อยน้ำเข้าไปตามสายน้ำในพื้นที่ ซึ่งมีระบบคอยควบคุมป้องกัน สิ่งที่ส่งผลต่อการสนับสนุนต่อการตัดสินใจเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการภาพในการใช้น้ำในปัจจุบัน คือ ทิศทางและการเปลี่ยนแปลงสภาพน้ำ คุณภาพและป้องกัน ซึ่งเป็นที่ถูกละเลยด้วยเหตุผลที่ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของสิ่งแวดล้อม

โก (Koh, 1999) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความต่อเนื่องในการทำการเกษตรและสืบทอดวิฤตการณ์ทางสังคมเกษตรในเกาหลีใต้ พบว่า ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมในเกาหลีใต้เกี่ยวข้องกับการวางแผนการเกษตร เป็นสิ่งที่น่าสงสัยเกี่ยวกับการสืบทอดทางสังคมของการเกษตรโดยผ่านสังคมประเพณีทำให้เกิดปัญหาไม่จบสิ้น การค้นคว้าได้สำรวจความเคลื่อนไหวความต่อเนื่องในการทำการเกษตรการดำรงชีวิต เพื่อประเมินถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจและสังคมการทดลองความผันแปรได้ถูกคิดขึ้นบนฐานความเชื่อ ความคิดทางสังคม การทดลองความผันแปรได้ถูกคิดขึ้นบนฐานความเชื่อ ความคิดทางสังคมวิทยา ซึ่งส่งผลให้เกิดความต่อเนื่องและไม่ต่อเนื่องและไม่ต่อเนื่องของครอบครัวที่ทำการเกษตรของชาวเกาหลีใต้เกิดจากปัญหานายทุนและวัฒนธรรมทางสังคม ซึ่งผู้คนที่ระดับครอบครัวและระดับเศรษฐกิจในเมืองใหญ่ การค้นพบที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ นโยบายของรัฐบาลเริ่มมุ่งที่จะแก้ปัญหาทางการเกษตรโดยสนับสนุนวิสาหกิจทางการเกษตรและจะต้องให้เอาใจใส่ต่อวัฒนธรรมทางสังคมพร้อมกับปัจจัยทางเศรษฐกิจด้วย

สทาเฮล (Stabel, 2001) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์ความพอเพียงเพื่อความยั่งยืนสิ่งสูงใจในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ พบว่า ในอดีตกลยุทธ์ทางเศรษฐกิจได้มุ่งเป้าไปที่การเพิ่มประสิทธิภาพและต่อมาประสิทธิภาพของทรัพยากรของกระบวนการผลิต เรื่องดังกล่าวนี้ได้นำไปสู่การแข่งขันที่สูงมากของอุตสาหกรรม และการลดลงของทรัพยากรที่จำเป็นของการผลิตสินค้า แต่อย่างไรก็ตามกลยุทธ์เหล่านี้ได้เกิดความผิดพลาดนำไปสู่การหยุดการเพิ่มของการบริโภคทรัพยากรทั้งหมดที่ถูกวัดโดยน้ำหนักของการบริโภคทรัพยากรต่อหัวต่อปีในระดับชาติ และจำนวนของการสิ้นเปลืองทั้งหมด การศึกษานี้เป็นการพูดถึงกลยุทธ์ใหม่ในการสร้างความร่วมมือที่มุ่งเป้าไปที่ความต้องการที่พอเพียง ถ้าเราต้องการความสำเร็จที่ยั่งยืน การแข่งขันทางธุรกิจในภาครัฐ นโยบายทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่ที่เป็นความต้องการ เหมือนกับนโยบายการจัดการเพื่อสาธารณะใหม่ ในทางวิชาการให้ระมัดระวังต่อเศรษฐกิจที่มีความผันผวน จะอยู่บนพื้นฐานของการจัดการบนทรัพย์สินที่มีอยู่ รวมถึงทรัพยากรและข้อตกลงร่วมกัน ที่จะได้รับการพัฒนาแทนที่ทฤษฎีแนวคิดในปัจจุบันของทฤษฎีแม่น้ำที่อยู่บนพื้นฐานสินค้าฟรี (จากธรรมชาติ) และการไหลที่ดีที่สุดของกระบวนการคิด

ลัมเบอร์ตัน (Lamberton, 2005) ได้ศึกษาเรื่อง ความพอเพียงอย่างยั่งยืน: ความตรงกันภายในของรูปแบบความยั่งยืน พบว่า การพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ประสบความสำเร็จและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางไปทั่วโลก ซึ่งเป็นเป้าหมายที่เหมาะสมสำหรับมนุษยชาติ การนำแนวคิดทั้งระดับภาครัฐและภาคเอกชน ได้แสดงให้เห็นถึงความยุ่งยากที่เกี่ยวข้องในบางส่วนที่นำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างมิติทางนิเวศวิทยา สังคมและเศรษฐกิจ ที่รวมกันอยู่ภายในการแปลความหมายร่วมกันของการพัฒนาที่ยั่งยืน การศึกษาครั้งนี้เป็นการพรรณนาถึงรูปแบบความยั่งยืนที่มีความชัดเจนและมีแนวทางเพื่อการตัดสินใจ เป็นการแทนที่รูปแบบมุมมองเศรษฐกิจใหม่ของแนวทางตะวันตก ซึ่งภายในการแปลความหมายส่วนใหญ่เป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนกับมุมมองพุทธศาสนิกชนต่อเศรษฐศาสตร์ ที่นำไปสู่รูปแบบความตรงภายในของความยั่งยืนที่อ้างถึงความพอเพียงอย่างยั่งยืน การศึกษากระบวนการตัดสินใจภายในการดำเนินงานขององค์การภายในกรอบการพัฒนาอย่างยั่งยืน ข้อสรุปของการศึกษาครั้งนี้ คือ แนวคิดความพอเพียงที่ยั่งยืนจะเป็นการเสริมให้มุมมองของกฎเกณฑ์ทางเศรษฐกิจแนวใหม่ไปกำหนดอุปสรรคต่อความสำเร็จ ในวัตถุประสงค์ทางสังคมและนิเวศวิทยา ที่จะถูกนำไปสู่การแปลความหมายร่วมกันของการพัฒนาที่ยั่งยืน

คอลลินส์ (Calkins, 2009) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบของเศรษฐกิจพอเพียง: ช่วงระยะเวลาที่หลากหลายและดีที่สุดเพื่อนักวางแผนการพัฒนาท้องถิ่น พบว่า ในปัจจุบันการควบคุมทรัพยากรที่มีอยู่ เศรษฐกิจ และสังคมที่เป็นความต้องการของเหล่านักวางแผนทางสังคมและเศรษฐกิจ โดยกำหนดเป็นแผน 5 ปี เพื่อการควบคุมปัญหาให้ดีที่สุด การวิเคราะห์รูปแบบความรับผิดชอบทางสังคมได้ถูกละเลยจากการควบคุม นำไปสู่ความล้มเหลวในทางปฏิบัติ มีคดีโกงที่นำไปสู่ความเสี่ยงในกิจกรรมที่หลากหลายทางการค้า การปกครอง การลงทุน การบริโภคร การขายและการผลิต รูปแบบ MOTAD เป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการวิเคราะห์การตัดสินใจที่ซับซ้อน แต่โปรแกรมเหล่านี้ไม่ได้นำไปปรับใช้กับรูปแบบความรับผิดชอบทางสังคมในอดีตที่ผ่านมา รวมทั้งหลักเกณฑ์ทางจริยธรรมเหมือนเช่นที่มีอยู่ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของประเทศไทย การวิจัยนี้เป็นการศึกษาหาสิ่งที่ดีที่สุด โปรแกรมป้องกันควบคุมความเสี่ยง และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ใช้เป็นกรณีศึกษาของตำบลในภาคเหนือของประเทศไทย โดยมีกระบวนการ 7 ขั้นตอน ที่นำไปสู่การตัดสินใจระดับท้องถิ่น และเหล่านักวางแผนจากผู้ที่มีมุมมองทางด้านที่ดี โดยการสร้างแผนระยะ 5 ปี เพื่อป้องกันสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ การวิเคราะห์ราคาข้าว แผนการวัดและตัวชี้วัดเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการบูรณาการไปสู่กระบวนการ 7 ขั้นตอน

ฮอง, เซรีฟ และเนคเกอร์ (Hong, Sheriff, & Naeger, 2009) ได้ศึกษาเรื่อง ประโยชน์ของเศรษฐกิจพอเพียง ประเทศไทยในมุมมองที่กว้างขึ้น พบว่า ความพอเพียงในตนเองเป็นข้อสรุปของความไม่แน่ใจ เป็นความสงสัยถึงเลขของรัฐสวัสดิการอย่างอเมริกา ความพอเพียงของตนเองได้รับ

การยอมรับทั่วไปในวงจรรยาบรรณและสวัสดิการทางสังคม ซึ่งเป็นแนวคิดที่มีความสัมพันธ์ของตนเองและเสถียรภาพทางการเงิน แต่อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจพอเพียงไม่ใช่ความหมายที่ตกลงกันในทางปฏิบัติโดยผู้จัดทำนโยบาย นักวิจัย หรือผู้ให้บริการ และความหมายที่ใช้อยู่โดยไม่มี ความหมายหรือการกำหนดข้อนิยามร่วมกัน ในความเห็นนี้ วัตถุประสงค์ของการศึกษาครั้งนี้ เป็นการให้เห็นถึงเนื้อหาที่มีการกำหนดจากบนลงล่างของเศรษฐกิจพอเพียง ที่เป็นเป้าหมาย นโยบายสังคมที่ตรงกับแผนการฝึกอบรมอาชีพที่ตรงกับแนวทางของแผนงานฝึกวิชาชีพให้กับ ผู้รับบริการที่เข้าใจความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง การใช้ทฤษฎีแนวคิดพื้นฐานในการศึกษา การกำหนดนิยามความหมายของความพอเพียงที่กำหนดจากกลุ่มผู้รับบริการ ข้อค้นพบจากการศึกษา ได้เสนอแนะว่า ความพอเพียงในตนเองเป็นกระบวนการพัฒนาทางจิตใจทำให้เกิด ความเข้มแข็ง และเรียนรู้เป้าหมายเป็นการสร้างความก้าวหน้าไปสู่ความเป็นจริงของผลลัพธ์ ทางการเงิน ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนที่แทรกเข้ามาเพื่อเป็นฐาน ในการมอบอำนาจให้กับผู้รับบริการและการพัฒนากำลังแรงงานของชุมชน

สรุปได้ว่า งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การพัฒนาประเทศตามคำสอนหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีความชัดเจนสามารถอธิบายรายละเอียดได้ เป็นขั้นเป็นตอน จากงานวิจัยข้างต้น งานวิจัยต่างประเทศส่วนมากมีการศึกษาแต่เฉพาะในกลุ่ม เป็นชุมชน เพื่อพัฒนาให้ประชาชนรู้จักใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการยังชีพ ส่วนในงานวิจัย ในประเทศไทยได้มีการจัดการเรียนการสอนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา การศึกษาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาเขตอำเภอ คลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สภาพปัจจุบัน ปัญหาและ ความต้องการการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
สู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาตราดผู้วิจัยได้เสนอรายละเอียดวิธีดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่
จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2559 จำนวน
187 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอ
คลองใหญ่ จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2559
โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970,
pp. 608-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง 158 คน จากนั้นสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified
random sampling) จำแนกตามขนาดโรงเรียน และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)
ตามสัดส่วน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ครูผู้สอน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	50	44
ขนาดกลาง	40	36
ขนาดใหญ่	97	78
รวม	187	158

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย เพศ ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ซึ่งกำหนดกรอบการวิจัยตามกรอบแนวคิดกระบวนทัศน์ศึกษาศาสตร์ (2554, หน้า 6) จำนวน 50 ข้อ จำแนกออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา จำนวน 14 ข้อ
2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน จำนวน 14 ข้อ
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 15 ข้อ
4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา จำนวน 7 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

(Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert, 1967, pp. 90-95)

- 5 หมายถึง ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

- 4 หมายถึง ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

นำข้อมูลที่ได้ให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนักรายข้อบันทึกลงในคอมพิวเตอร์ด้วย
โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
โดยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แล้วนำค่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้
ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การวิเคราะห์ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
สู่สถานศึกษา

เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 100)
ซึ่งกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

- 4.51-5.00 หมายถึง ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
อยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึง ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
อยู่ในระดับมาก
- 2.51-3.50 หมายถึง ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
อยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึง ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
อยู่ในระดับน้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) โดยการจัดอันดับ
ไม่เกิน 3 อันดับ ในแต่ละด้านมีการจัดอันดับเป็นน้ำหนักคะแนน ดังนี้

อันดับ 1 มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3

อันดับ 2 มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2

อันดับ 3 มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อนำเนื้อหา มาวิเคราะห์แนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ได้ตรวจสอบ เสนอแนะ และนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อความถูกต้อง

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ ความสมบูรณ์ ถูกต้อง และรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่แก้ไข ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence: IOC) (สุวิมล ติรกานันท์, 2549, หน้า 139) จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นารี อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.2 ดร.ธนวิน ทองแพง อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.3 นายพนรัตน์ รุ่งโรจน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวัดคลองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด

โดยใช้สูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับ
วัตถุประสงค์

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

N หมายถึง จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

เกณฑ์การให้คะแนน

+1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

-1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

เกณฑ์การผ่าน IOC ตั้งแต่ .67 ขึ้นไป

4. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เสนออาจารย์
ที่ปรึกษางานนิพนธ์เพื่อพิจารณา แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาคุณภาพ
เครื่องมือ กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

5. นำข้อมูลจากการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item discrimination
power) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation
coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง
.21-.79

6. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และความสอดคล้องภายในของแบบสอบถาม
โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990) พบว่า
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่า .83

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาคุณภาพแล้วนำเสนอกรรมการที่ปรึกษา เพื่อตรวจ
พิจารณาเป็นขั้นตอนสุดท้าย เพื่อจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลจากครูใน โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ดังกล่าว

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม จำนวน 158 ชุด ไปเก็บข้อมูลจริงกับโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้กลับมา 158 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการตามขั้นตอน ของงานวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัส ให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ และบันทึกข้อมูลลงคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

2. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำผลการคำนวณมาวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมาย และสมมติฐานของการศึกษาวิจัยต่อไป

2.1 วิเคราะห์สถิติพื้นฐาน เช่น ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามและการแปลความหมายของคะแนน ตามเกณฑ์

ในการแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 100) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมทางคณิตศาสตร์สำเร็จรูป โดยเลือก เฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูล ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้าและทดสอบสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์สถิติพื้นฐานโดยใช้การหาค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. ทดสอบสมมติฐาน
 - 3.1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบที (t -test)
 - 3.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรที่ทดสอบ จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's method)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนา การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอ คลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูล โดยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลข้อมูลได้ตรงกัน ผู้วิจัย จึงนำเสนอสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย (Mean)
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard of deviation)
t	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบที (t -test)
SS	แทน	ค่าผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of square)
MS	แทน	ค่าความแปรปรวน (Mean of square)
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
F	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบเอฟ (f -test)
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็น (Probability)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำดับขั้นตอนการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนา การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอ คลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้าน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน ดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกประเภทตามเพศ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงานของกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	40	25.32
1.2 หญิง	118	74.68
รวม	158	100.00
2. ขนาดโรงเรียน		
2.1 ขนาดเล็ก	44	27.84
2.2 ขนาดกลาง	36	22.79
2.3 ขนาดใหญ่	78	49.37
รวม	158	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. ประสบการณ์การทำงาน		
3.1 ไม่เกิน 5 ปี	63	39.87
3.2 5-10 ปี	46	29.11
3.3 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	49	31.01
รวม	158	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า สถานภาพของครูในโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 158 คน แบ่งเป็นเพศชาย 40 คน คิดเป็นร้อยละ 25.32 เพศหญิง 118 คน คิดเป็นร้อยละ 74.68 ด้านขนาดโรงเรียนแบ่งเป็น โรงเรียนขนาดเล็ก 44 คน คิดเป็นร้อยละ 27.84 โรงเรียนขนาดกลาง 36 คน คิดเป็นร้อยละ 22.79 โรงเรียนขนาดเล็ก 78 คน คิดเป็นร้อยละ 49.37 ส่วนด้านประสบการณ์การทำงาน แบ่งเป็น ประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 5 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 39.87 ประสบการณ์การทำงานอยู่ในระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 29.11 และประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 31.01

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
สู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้าน ดังปรากฏในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการขับเคลื่อน
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอ
คลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้าน

การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่สถานศึกษา	<i>n</i> = 158		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	2.03	0.36	น้อย	4
2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	2.30	0.42	น้อย	1
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	2.18	0.36	น้อย	2
4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	2.05	0.45	น้อย	3
รวม	2.14	0.21	น้อย	-

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ตราด โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับจากค่าคะแนนเฉลี่ยจากมาก
ไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรม
พัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

ตารางที่ 4 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการขับเคลื่อน
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอ
คลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการบริหารจัดการ
สถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ

การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่สถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	<i>n</i> = 158		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. การจัดทำนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปีของ โรงเรียนที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาขับเคลื่อนในสถานศึกษา	1.82	0.70	น้อย	14
2. การดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงาน ประจำปี ที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาขับเคลื่อนในสถานศึกษา	2.01	0.76	น้อย	8
3. การติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและ แผนปฏิบัติการประจำปี ที่น้อมนำปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา	1.97	0.89	น้อย	10
4. การนำผลการติดตามมาปรับปรุง พัฒนาการจัดทำ นโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน ที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อน ในสถานศึกษา	1.84	0.71	น้อย	13
5. การจัดทำแผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม ด้านวิชาการ ที่มีการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การเรียนการสอน	1.92	0.81	น้อย	12
6. การดำเนินการตาม แผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม ด้านวิชาการที่มีการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงสู่การเรียนการสอน	1.94	0.83	น้อย	11
7. การติดตามผล แผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม ด้านวิชาการที่มีการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงสู่การเรียนการสอน	2.11	0.94	น้อย	5

ตารางที่ 4 (ต่อ)

การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่สถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	<i>n</i> = 158		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
8. การนำผลการติดตามไปปรับปรุง พัฒนา แผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม ด้านวิชาการที่มีการบูรณาการ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน	2.09	1.03	น้อย	6
9. การวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของ สถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	1.99	0.91	น้อย	9
10. การดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.15	1.08	น้อย	4
11. การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณ ของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	2.20	1.20	น้อย	1
12. การนำผลการติดตามมาพัฒนา/ ปรับปรุง การบริหาร จัดการงบประมาณให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	2.06	0.94	น้อย	7
13. การบริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งการเรียนรู้ ในสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	2.16	0.98	น้อย	2
14. การประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วม ในการส่งเสริมการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.16	1.10	น้อย	3
รวม	2.03	0.36	น้อย	-

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ตราด ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับจาก
ค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การติดตามผลการดำเนินงานตามแผน

งบประมาณของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การบริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ 5 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ

การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่สถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	<i>n</i> = 158		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่บูรณาการกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.22	0.97	น้อย	10
2. การนิเทศ/ ติดตาม/ ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอน	2.15	1.09	น้อย	12
3. การศึกษา/ วิเคราะห์/ วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.06	0.94	น้อย	14
4. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ	2.12	1.04	น้อย	13
5. การหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ	2.15	0.87	น้อย	11
6. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ	2.34	1.11	น้อย	7

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่สถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	<i>n</i> = 158		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
7. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.25	1.04	น้อย	9
8. การจัดหา/ผลิต/ใช้/เผยแพร่สื่อการเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.45	1.17	น้อย	4
9. การจัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา	2.39	1.10	น้อย	6
10. การใช้แหล่งเรียนรู้/ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.32	0.98	น้อย	8
11. การจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.50	1.14	น้อย	1
12. การใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.48	1.24	น้อย	2
13. การปรับปรุง/พัฒนาตามรายงานผลการประเมินผล การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.41	1.18	น้อย	5
14. การเผยแพร่/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	2.47	1.26	น้อย	3
รวม	2.30	0.42	น้อย	-

จากตารางที่ 5 พบว่า ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับ

จากค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเผยแพร่/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตารางที่ 6 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวมและรายข้อ

การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่สถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	<i>n</i> = 158		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. การจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้เรียน	1.89	0.71	น้อย	14
2. การจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนรู้จักการวางแผนชีวิตของตนเอง โดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.18	0.99	น้อย	9
3. การจัดการระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหา/ พัฒนาตนเองได้โดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.02	1.02	น้อย	11
4. การติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน โดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1.84	0.76	น้อย	15
5. การนำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน โดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1.97	0.88	น้อย	12
6. การจัดทำแผนงาน/ โครงการ ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน โดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1.97	1.03	น้อย	13

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่สถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	<i>n</i> = 158		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
7. การจัดกิจกรรมลูกเสือ/ เนตรนารี/ ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ โดยอาศัยหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	2.41	1.12	น้อย	3
8. การส่งเสริมให้มีการจัดตั้ง ชุมนุม/ ชมรม โดยอาศัย หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.31	1.13	น้อย	6
9. การประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ วัฒนธรรม/ หลักคำสอนทางศาสนา ในการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.18	1.06	น้อย	9
10. การติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยอาศัย หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.10	1.02	น้อย	8
11. การนำผลการติดตามมา ปรับปรุง/ พัฒนา กิจกรรม นักเรียนให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	2.37	1.18	น้อย	5
12. การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียน เกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ ให้สอดคล้องกับหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.21	1.12	น้อย	7
13. การติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์ ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.48	1.24	น้อย	2
14. การนำผลการติดตามมา ปรับปรุง/ พัฒนา การดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	2.41	1.13	น้อย	3
รวม	2.18	0.36	น้อย	-

จากตารางที่ 6 พบว่า ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับจากค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาหรือพัฒนา สถานศึกษา/ ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ หรือสังคม หรือสิ่งแวดล้อม หรือวัฒนธรรม ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการนำผลการติดตามมา ปรับปรุง/ พัฒนา การดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ 7 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ

การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่สถานศึกษา ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	<i>n</i> = 158		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. การจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.44	1.20	น้อย	1
2. การประชุม/ อบรม/ สัมมนา/ ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่	2.09	0.90	น้อย	2
3. การส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ	2.04	0.92	น้อย	3
4. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากรของสถานศึกษา	1.91	0.85	น้อย	5

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่สถานศึกษา ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	<i>n</i> = 158		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
5. การติดตามผลการดำเนินโครงการ/ กิจกรรม พัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1.87	0.81	น้อย	6
6. การนำผลการติดตามมา ปรับปรุง/ พัฒนา การดำเนินโครงการ กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1.96	0.90	น้อย	4
7. การขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.03	1.06	น้อย	7
รวม	2.17	0.21	น้อย	-

จากตารางที่ 7 พบว่า ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับจากค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การประชุม/ อบรม/ สัมมนา/ ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่ และการส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน

ตารางที่ 8 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา	ชาย (n = 40)				หญิง (n = 118)			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	2.11	0.39	น้อย	3	2.00	0.35	น้อย	4
2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	2.49	0.47	น้อย	1	2.34	0.20	น้อย	1
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	2.16	0.32	น้อย	2	2.26	0.37	น้อย	2
4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	2.09	0.49	น้อย	4	2.04	0.43	น้อย	3
รวม	2.21	0.23	น้อย	-	2.16	0.20	น้อย	-

จากตารางที่ 8 พบว่า ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับน้อย เพศชายมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือเพศหญิงตามลำดับ

ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ของเพศชาย โดยเรียงลำดับจากค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการจัด

การเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา และด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ของเพศจึง โดยเรียงลำดับจากค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา	ชาย (n = 40)		หญิง (n = 118)		t	p
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
	1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	2.11	0.39	2.00		
2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	2.49	0.47	2.34	0.20	1.83	.07
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	2.16	0.32	2.26	0.37	-1.59	.11
4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	2.09	0.49	2.04	0.43	.59	.56
รวม	3.62	2.21	2.16	0.23	1.30	.20

จากตารางที่ 9 พบว่า ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 10 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียน
ประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่สถานศึกษา	ขนาดเล็ก (n = 44)				ขนาดกลาง (n = 36)				ขนาดใหญ่ (n = 78)			
	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	2.02	0.34	น้อย	3	2.02	0.32	น้อย	3	2.04	0.40	น้อย	4
2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	2.33	0.39	น้อย	1	2.40	0.45	น้อย	1	2.41	0.43	น้อย	1
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	2.15	0.36	น้อย	2	1.94	0.43	น้อย	4	2.25	0.33	น้อย	2
4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	1.94	0.43	น้อย	4	2.07	0.41	น้อย	2	2.10	0.47	น้อย	3
รวม	2.11	0.19	น้อย	-	2.20	0.18	น้อย	-	2.21	0.23	น้อย	-

จากตารางที่ 10 พบว่า ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับน้อย โรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็กตามลำดับ

ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยเรียงลำดับจากค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดของโรงเรียนขนาดกลาง โดยเรียงลำดับจากค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดของโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยเรียงลำดับจากค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

การขับเคลื่อนปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
1. ด้านการบริหารจัดการ สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.02	2	0.01	0.07	.93
	ภายในกลุ่ม	20.75	155	0.13		
	รวม	20.77	157			
2. ด้านหลักสูตรและการจัด การเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	0.15	2	0.07	0.41	.66
	ภายในกลุ่ม	27.94	155	0.18		
	รวม	28.08	157			
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.55	2	0.28	2.17	.22
	ภายในกลุ่ม	19.72	155	0.13		
	รวม	20.27	157			
4. ด้านการพัฒนาบุคลากร ของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.74	2	0.37	1.88	.16
	ภายในกลุ่ม	30.68	155	0.20		
	รวม	31.43	157			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.25	2	0.13	2.87	.06
	ภายในกลุ่ม	6.83	155	0.04		
	รวม	7.08	157			

จากตารางที่ 11 พบว่า ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ตราด จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 12 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียน
ประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน
โดยรวมและรายด้าน

การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่สถานศึกษา	ไม่เกิน 5 ปี (n = 63)				5-10 ปี (n = 59)				มากกว่า 10 ปีขึ้นไป (n = 36)			
	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
	1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	2.01	0.32	น้อย	3	2.05	0.36	น้อย	4	2.16	0.42	น้อย
2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	2.32	0.43	น้อย	1	2.35	0.42	น้อย	1	2.53	0.38	น้อย	1
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	2.20	.30	น้อย	2	2.21	0.39	น้อย	2	2.33	0.39	น้อย	2
4. ด้านการพัฒนานุเคราะห์ของสถานศึกษา	1.93	0.35	น้อย	4	2.12	0.51	น้อย	3	2.14	0.45	น้อย	4
รวม	2.11	0.18	น้อย	-	2.18	0.23	น้อย	-	2.29	0.28	น้อย	-

จากตารางที่ 12 พบว่า ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับน้อย ประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี และประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 5 ปี ตามลำดับ

ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ของครูที่มีประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 5 ปี โดยเรียงลำดับจากค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ของครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี โดยเรียงลำดับจากค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ของครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป โดยเรียงลำดับจากค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

ตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาตราด จำแนกตามประเภทการทำงาน โดยรวมและรายด้าน

การขับเคลื่อนปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
1. ด้านการบริหารจัดการ สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.80	2	0.40	3.12*	.05
	ภายในกลุ่ม	19.97	155	0.13		
	รวม	20.77	157			
2. ด้านหลักสูตรและการจัด การเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	1.02	2	0.51	2.92	.06
	ภายในกลุ่ม	27.07	155	0.17		
	รวม	28.08	157			
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.41	2	0.20	1.59	.21
	ภายในกลุ่ม	19.87	155	0.13		
	รวม	20.27	157			
4. ด้านการพัฒนานุเคราะห์ ของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.58	2	0.79	4.09*	.02
	ภายในกลุ่ม	29.85	155	0.19		
	รวม	31.43	157			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.70	2	0.35	8.54*	.00
	ภายในกลุ่ม	6.38	155	0.04		
	รวม	7.08	157			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 13 พบว่า ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ตราด จำแนกตามประเภทการทำงาน โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการสถานศึกษา
และด้านการพัฒนานุเคราะห์ของสถานศึกษา แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
ส่วนด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพบว่าแตกต่างกันจึงจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe's method) ดังปรากฏในตารางที่ 14-16

ตารางที่ 14 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดโดยรวม จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	\bar{X}	ไม่เกิน 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป
		2.11	2.18	2.29
ไม่เกิน 5 ปี	2.11	-	0.07*	0.18*
5-10 ปี	2.18	-	-	0.11
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	2.29	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 14 พบว่า ความแตกต่างรายคู่ของปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดโดยรวม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ประสบการณ์การทำงานระหว่างไม่เกิน 5 ปี กับประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี โดยประสบการณ์การทำงานระหว่างไม่เกิน 5 ปีมีปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โดยรวม น้อยกว่าประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี และประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 5 ปี กับประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 10 ปีขึ้นไป โดยประสบการณ์การทำงานระหว่างไม่เกิน 5 ปีมีปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โดยรวม น้อยกว่าประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 15 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	\bar{X}	ไม่เกิน 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป
		2.01	2.05	2.16
ไม่เกิน 5 ปี	2.01	-	0.06*	0.15*
5-10 ปี	2.05	-	-	0.11
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	2.16	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 15 พบว่า ความแตกต่างรายคู่ของปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ประสบการณ์การทำงานระหว่างไม่เกิน 5 ปี กับประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี โดยประสบการณ์การทำงานระหว่างไม่เกิน 5 ปี มีปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาน้อยกว่าประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี และประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 5 ปี กับประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป โดยประสบการณ์การทำงานระหว่างไม่เกิน 5 ปี มีปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาน้อยกว่าประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 16 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	\bar{X}	ไม่เกิน 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป
		1.93	2.12	2.14
ไม่เกิน 5 ปี	1.93	-	0.19*	0.21*
5-10 ปี	2.12	-	-	0.02
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	2.14	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 16 พบว่า ความแตกต่างรายคู่ของปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ประสบการณ์การทำงานระหว่างไม่เกิน 5 ปี กับประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี โดยประสบการณ์การทำงานระหว่างไม่เกิน 5 ปี มีปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาน้อยกว่าประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี และประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 5 ปี กับประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป โดยประสบการณ์การทำงานระหว่างไม่เกิน 5 ปีมีปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาน้อยกว่าประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

แนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ไว้ในตารางที่ 16-19

ตารางที่ 17 ความถี่ ร้อยละและอันดับของแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

ที่	แนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	ลำดับที่	ลำดับที่	ลำดับที่	รวม	อันดับ
		1	2	3		
		x 3	x 2	x 1		
1.	การจัดทำนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียนที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา	49	45	64	301	9
2.	การดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา	60	52	46	330	5
3.	การติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปี ที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา	62	49	47	331	4
4.	การนำผลการติดตามมาปรับปรุง พัฒนาการจัดทำนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียนที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา	44	53	61	299	12
5.	การจัดทำแผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรมด้านวิชาการที่มีการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน	46	50	62	300	11
6.	การดำเนินการตาม แผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม ด้านวิชาการที่มีการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน	48	47	63	301	9
7.	การติดตามผล แผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรมด้านวิชาการที่มีการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน	52	34	72	296	13

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ที่	แนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	ลำดับที่	ลำดับที่	ลำดับที่	รวม	อันดับ
		1	2	3		
		x 3	x 2	x1		
8.	การนำผลการติดตามไปปรับปรุง พัฒนา แผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม ด้านวิชาการที่มี การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การเรียนการสอน	48	62	48	316	6
		144	124	48		
9.	การวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของ สถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	49	47	62	303	8
		147	94	62		
10.	การดำเนินการตามแผนงบประมาณของ สถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	45	51	62	299	12
		135	102	62		
11.	การติดตามผลการดำเนินงานตามแผน งบประมาณของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	68	59	31	353	1
		204	118	31		
12.	การนำผลการติดตามมาพัฒนา/ ปรับปรุง การบริหารจัดการงบประมาณให้สอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	50	49	60	308	7
		150	94	60		
13.	การบริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่ง การเรียนรู้ในสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	66	56	36	346	2
		198	112	36		
14.	การประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วม ในการส่งเสริมการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	64	58	36	344	3
		192	116	36		

จากตารางที่ 17 พบว่า แนวทางการพัฒนาพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา เรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษา ให้สอดคล้อง กับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การบริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งการเรียนรู้ ในสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการประสานสัมพันธ์กับ ชุมชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ 18 ความถี่ ร้อยละและอันดับของแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

ที่	แนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	ลำดับที่	ลำดับที่	ลำดับที่	รวม	อันดับ
		1	2	3		
		x 3	x 2	x1		
1.	การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่บูรณาการกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	50	41	67	299	9
2.	การนิเทศ/ ติดตาม/ ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอน	50	45	63	303	5
3.	การศึกษา/ วิเคราะห์/ วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	68	32	58	326	2
4.	การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ	32	53	73	275	13
		96	106			

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ที่	แนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	ลำดับที่	ลำดับที่	ลำดับที่	รวม	อันดับ
		1	2	3		
		x 3	x 2	x1		
5.	การหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ	31	52	75	272	14
6.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ต่าง ๆ	50	49	60	308	4
7.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นการมี ส่วนร่วมของผู้เรียน ที่บูรณาการหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	45	42	71	290	12
8.	การจัดหา/ผลิต/ใช้/เผยแพร่สื่อการเรียนรู้ ในการจัดการเรียนการสอน ที่บูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	49	47	62	303	5
9.	การจัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา	45	51	62	299	9
10.	การใช้แหล่งเรียนรู้/ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	49	45	64	301	8
11.	การจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผล ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วย การเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	71	32	55	332	1
12.	การใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้อง กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	49	41	68	297	11

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ที่	แนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	ลำดับที่	ลำดับที่	ลำดับที่	รวม	อันดับ
		1	2	3		
		x 3	x 2	x1		
13.	การปรับปรุง/ พัฒนาตามรายงานผล การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	50	44	64	302	7
14.	การเผยแพร่/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของ ผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	62	31	65	313	3
		186	62	65		

จากตารางที่ 18 พบว่า แนวทางการพัฒนาพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน เรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ การจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผล ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ หน่วยการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การปรับปรุง/ พัฒนาตามรายงานผลการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเผยแพร่/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตารางที่ 19 ความถี่ ร้อยละและอันดับของแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ที่	แนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	ลำดับที่	ลำดับที่	ลำดับที่	รวม	อันดับ
		1	2	3		
		x 3	x 2	x1		
1.	การจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแล ช่วยเหลือผู้เรียน เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิต ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงของผู้เรียน	62	31	65	313	4
		186	62	65		
2.	การจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนรู้จัก การวางแผนชีวิตของตนเอง โดยอาศัย หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	50	45	63	303	9
		150	90	63		
3.	การจัดการระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ให้สามารถ แก้ปัญหา/ พัฒนาตนเองได้ โดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	45	42	71	290	15
		135	84	71		
4.	การติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน โดยอาศัย หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	60	33	65	311	6
		180	66	65		
5.	การนำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัด กิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือ ผู้เรียน โดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	55	45	58	313	4
		165	90	58		
6.	การจัดทำแผนงาน/ โครงการ ส่งเสริมกิจกรรม นักเรียน โดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	45	42	71	290	14
		135	84	71		
7.	การจัดกิจกรรมลูกเสือ/ เนตรนารี/ ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ โดยอาศัยหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	70	27	61	325	2
		210	54	61		

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ที่	แนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	ลำดับที่	ลำดับที่	ลำดับที่	รวม	อันดับ
		1	2	3		
		x 3	x 2	x1		
8.	การส่งเสริมให้มีการจัดตั้ง ชุมนุม/ ชมรม โดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	50	43	65	301	10
9.	การประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ วัฒนธรรม/ หลักคำสอนทางศาสนา ในการจัดกิจกรรม นักเรียน โดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	45	44	69	292	13
		135	88	69		
10.	การติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	49	41	68	297	12
		147	82	68		
11.	การนำผลการติดตามมา ปรับปรุง/ พัฒนา กิจกรรมนักเรียนให้สอดคล้องกับหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	51	47	60	307	8
		153	94	60		
12.	การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียน เกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ให้สอดคล้อง กับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	60	33	65	311	6
		180	66	65		
13.	การจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนา สถานศึกษา/ ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ หรือสังคม หรือสิ่งแวดล้อม หรือวัฒนธรรม ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	72	29	57	331	1
		216	58	57		
14.	การติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ ของผู้เรียนให้ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	65	28	65	316	3
		195	56	65		

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ที่	แนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	ลำดับที่	ลำดับที่	ลำดับที่	รวม	อันดับ
		1	2	3		
		x 3	x 2	x1		
15.	การนำผลการติดตามมา ปรับปรุง/ พัฒนา การดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์ ของผู้เรียน ให้สอดคล้อง กับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	49	45	64	301	10
		147	90	64		

จากตารางที่ 19 พบว่า แนวทางการพัฒนาพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน เรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาสถานศึกษา/ ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ หรือสังคม หรือสิ่งแวดล้อม หรือวัฒนธรรม ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดกิจกรรมลูกเสือ/ เนตรนารี/ ยุวกาชาด หรือผู้นำเพื่อประโยชน์ โดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ 20 ความถี่ ร้อยละและอันดับของแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการพัฒนานุเคราะห์ของสถานศึกษา

ที่	แนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ด้านการพัฒนานุเคราะห์ของสถานศึกษา	ลำดับที่	ลำดับที่	ลำดับที่	รวม	อันดับ
		1	2	3		
		x 3	x 2	x1		
1.	การจัดทำแผนพัฒนานุเคราะห์ของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนัก ในคุณค่าของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	73 219	35 70	50 50	339	1
2.	การประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติหน้าที่	74 222	32 64	52 52	338	2
3.	การส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ	68 204	37 74	53 53	331	3
4.	การจัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและ การปฏิบัติหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง แก่บุคลากรของสถานศึกษา	51 153	47 94	60 60	307	4
5.	การติดตามผลการดำเนิน โครงการ/ กิจกรรม พัฒนานุเคราะห์ เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิต และปฏิบัติหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	50 150	40 80	68 68	298	7
6.	การนำผลการติดตามมา ปรับปรุง/ พัฒนา การดำเนิน โครงการกิจกรรมพัฒนานุเคราะห์ เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	48 144	46 92	64 64	300	6
7.	การขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและ การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	52 156	47 94	59 59	309	5

จากตารางที่ 20 พบว่า แนวทางการพัฒนาพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การประชุม/ อบรม/ สัมมนา/ ศึกษาดูงาน แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่ และการส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2559 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 608-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง 158 คน จากนั้นสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำแนกตามขนาดโรงเรียน และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .21-.79 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การวิเคราะห์ด้วยการทดสอบที (t -test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และกรณีที่พบความแตกต่างรายคู่จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's method)

สรุปผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับจากค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน ปรากฏผลดังนี้

1.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับจากค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การบริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 ด้านหลักสูตรและการสอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับจากค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเผยแพร่/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับจากค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาหรือพัฒนา สถานศึกษา/ ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ หรือสังคม หรือสิ่งแวดล้อม หรือวัฒนธรรม ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการนำผลการติดตามมา ปรับปรุง/ พัฒนา การดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับจากค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การประชุม/ อบรม/ สัมมนา/ ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่ และการส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ

2. การเปรียบเทียบปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. การเปรียบเทียบปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

4. การเปรียบเทียบปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงาน โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวม จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ประสิทธิภาพการทำงานระหว่างไม่เกิน 5 ปี กับประสิทธิภาพการทำงาน 5-10 ปี โดยประสิทธิภาพการทำงานระหว่างไม่เกิน 5 ปี มีปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาโดยรวม น้อยกว่าประสิทธิภาพการทำงาน 5-10 ปี และประสิทธิภาพการทำงานไม่เกิน 5 ปี กับประสิทธิภาพการทำงาน มากกว่า 10 ปีขึ้นไป โดยประสิทธิภาพการทำงานระหว่างไม่เกิน 5 ปี มีปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาโดยรวม น้อยกว่าประสิทธิภาพการทำงาน มากกว่า 10 ปีขึ้นไป ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ประสิทธิภาพการทำงานระหว่างไม่เกิน 5 ปี กับประสิทธิภาพการทำงาน 5-10 ปี โดยประสิทธิภาพการทำงานระหว่างไม่เกิน 5 ปี มีปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาน้อยกว่าประสิทธิภาพการทำงาน 5-10 ปี และประสิทธิภาพการทำงานไม่เกิน 5 ปี กับประสิทธิภาพการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป โดยประสิทธิภาพการทำงานระหว่างไม่เกิน 5 ปี มีปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาน้อยกว่าประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 10 ปีขึ้นไป ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ประสบการณ์การทำงานระหว่างไม่เกิน 5 ปี กับประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี โดยประสบการณ์การทำงานระหว่างไม่เกิน 5 ปี มีปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาน้อยกว่า ประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี และประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 5 ปี กับประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 10 ปีขึ้นไป โดยประสบการณ์การทำงานระหว่างไม่เกิน 5 ปี มีปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาน้อยกว่าประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. แนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลปรากฏ ดังนี้

5.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา เรียงลำดับตามค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การบริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.2 ด้านหลักสูตรและการสอน เรียงลำดับตามค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผล ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การปรับปรุง/ พัฒนารายงานผลการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเผยแพร่/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

5.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรียงลำดับตามค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาสถานศึกษา/ ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ หรือสังคม หรือสิ่งแวดล้อม หรือวัฒนธรรม ให้สอดคล้องกับ

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดกิจกรรมลูกเสือ/ เนตรนารี/ ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ โดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการติดตามผลการดำเนินกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.4 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เรียงลำดับตามค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การประชุม/ อบรม/ สัมมนา/ ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่ และการส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ

อภิปรายผล

การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด ผู้วิจัยมีประเด็นมาอภิปราย ดังนี้

1. ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะรัฐบาลได้น้อมนำหลักปรัชญาพระราชทาน “เศรษฐกิจพอเพียง” ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการพัฒนาประเทศ โดยกำหนดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 76 และมาตรา 83 (1) และกำหนดเป็นกลยุทธ์ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9-12 ที่กำหนดให้ราชการทุกภาคส่วนได้นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติควบคู่ไปกับการพัฒนาองค์กร ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 เป็นต้นมา โดยเน้นให้สถานศึกษาทุกระดับนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งมีขอบข่ายการขับเคลื่อนสู่สถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ข้อที่ 5 ในจำนวน 8 ข้อ คือ “อยู่อย่างพอเพียง” โดยจัดให้มีการอบรมและให้ความรู้แก่ผู้บริหารและครูในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 2) เมื่อผู้บริหารและครูมีความรู้ความเข้าใจในการบูรณาการหลักปรัชญา

ของเศรษฐกิจพอเพียงกับการศึกษา จึงส่งผลให้การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
สู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย

เมื่อพิจารณารายด้านสรุปได้ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้
อาจเป็นเพราะ รัฐบาลได้มอบนโยบายให้กระทรวงศึกษาธิการมุ่งเน้นให้สถานศึกษาน้อมนำ
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาลงสู่การปฏิบัติให้เห็นเป็นรูปธรรม โดยกำหนดแผนการ
ดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาไว้ 4 ประการ
(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 3) คือ 1) การสร้างความรู้ความเข้าใจ
โดยการพัฒนามาตรฐานการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตลอดจนกิจกรรมส่งเสริมรูปแบบ
ต่าง ๆ การพัฒนาบุคลากรเครือข่าย การประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจ 2) การนำสู่การปฏิบัติ
โดยการขับเคลื่อนสู่สถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตรและการจัด
การเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา
3) การประสานความร่วมมือและเชื่อมโยงเครือข่ายโดยจัดทำเป็นฐานข้อมูลกลางเศรษฐกิจพอเพียง
4) การติดตามประเมินผล โดยพัฒนาดัชนีตัวชี้วัดความพอเพียงของสถานศึกษา การกำกับติดตาม
ความก้าวหน้าการดำเนินงาน ตลอดจนการเชื่อมโยงผลงานครู/ ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จกับ
การประเมินวิทยฐานะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชดา ทองสุข (2552, บทคัดย่อ) ที่พบว่า
ผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 มีการรับรู้ด้าน
การจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก ซึ่งจากเหตุผลดังกล่าว
ส่งผลให้ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา
ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการบริหารจัดการ
สถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1.2 ด้านหลักสูตรและการสอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดและโรงเรียนแกนนำในสังกัด จำนวน 14 โรงเรียน
ที่อยู่ในแต่ละอำเภอ ได้มีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในการขับเคลื่อนหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา และได้มีการกำกับติดตาม พร้อมให้คำแนะนำ รวมทั้ง
มีการประกวดและให้รางวัลกับผลงานของครูผู้สอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
กับการศึกษาประสบความสำเร็จและมีผลต่อการประเมินวิทยฐานะ สถานศึกษาจึงมีการจัดทำ
หลักสูตรและการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้
อย่างเป็นรูปธรรม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด, 2557 ข, หน้า 4) ส่งผลให้

ครูผู้สอนปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถในด้านการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งจากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านหลักสูตรและการสอน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชฎา วะไลใจ (2553, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ที่พบว่า ด้านหลักสูตรและการสอน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมหนึ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพที่มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกลุ่มสาระทั้ง 8 กลุ่ม โดยเน้นให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ซึ่งจะส่งผลในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทยและมีจิตสาธารณะ เกิดทักษะการทำงาน และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552, หน้า 5) ดังนั้น การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในด้านหลักสูตรและการสอน ยังต้องนำมาบูรณาการกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนควบคู่ไปด้วยกัน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทุกด้านไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งการพัฒนาดังกล่าว สามารถสอดแทรกเข้าไปในกิจกรรมต่าง ๆ ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้ง่าย เช่น กิจกรรมตามความสนใจ กิจกรรมสาธารณประโยชน์ ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดและผู้นำเพื่อประโยชน์ ซึ่งกิจกรรมกล่าว ได้มีตัวอย่างจากกระทรวงศึกษาธิการจัดทำไว้เป็นแนวทางในการบูรณาการเข้ากับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชฎา วะไลใจ (2553, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ที่พบว่า ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย

1.4 ด้านการพัฒนานุเคราะห์ของสถานศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดและโรงเรียนแกนนำในสังกัดจำนวน 14 โรงเรียนที่อยู่ในแต่ละอำเภอ ได้มีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)

ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา และได้มีการกำกับติดตาม พร้อมให้คำแนะนำในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ด้านการพัฒนา บุคลากรทางการศึกษา โดยให้มีการจัดทำแผนการพัฒนาบุคลากรทางด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างจริงจัง และต้องรายงานผลการดำเนินงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดทราบภายในเดือนกันยายนของทุกปี (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด, 2557 ข, หน้า 4) ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ครูผู้สอนมีการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ และสามารถพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ในเรื่องของการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการจัดการอบรมทั้งในและนอกสถานศึกษา เมื่อครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจ ก็จะสามารถถ่ายทอดสู่ผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาตามที่นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการกำหนด ซึ่งเห็นได้จากงานวิจัยของกำธร ทาเวียง (2554, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 พบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ ในการส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ ตลอดจนประสบการณ์ที่จะพัฒนาตนเอง ในการประกอบวิชาชีพและพัฒนานักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากเหตุผลดังกล่าว จึงส่งผลให้การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับน้อย

2. การเปรียบเทียบปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะบุคลากรของสถานศึกษาทั้งเพศหญิงและเพศชาย ได้น้อมนำนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการมุ่งเน้นให้สถานศึกษาน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ ให้เห็นเป็นรูปธรรม โดยการขับเคลื่อนสู่สถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 3) จึงส่งผลให้ ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับพัฒนา สาธ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ การดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงราย จำแนกตามเพศแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การเปรียบเทียบปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้ร่วมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ คู่คุณธรรม พัฒนาคุณภาพชีวิต ปลุกจิตสำนึกความเป็นไทย ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมุ่งเน้นให้สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ อย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล โดยมีการลงนามบันทึกข้อตกลง ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา กับโรงเรียนแกนนำในสังกัด ประกอบด้วย โรงเรียนวัดวัชคามคชทวีป โรงเรียนบ้านคลองเจ้า โรงเรียนบ้านคลองประทุน โรงเรียนบ้านเกาะหมาก โรงเรียนวัดวรมุณิการาม โรงเรียนชุมชนวัดบางกระดาน โรงเรียนวัดสลักเพชร โรงเรียนบ้านโจดทราย โรงเรียนอนุบาลวัดคลองใหญ่ โรงเรียนบ้านห้วยพัฒนา โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 44 และโรงเรียนอนุบาลเกาะช้าง โดยแต่ละโรงเรียนได้ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา และได้มีการกำกับติดตาม พร้อมให้คำแนะนำ พร้อมทั้งขยายเครือข่ายในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โดยให้มีการจัดทำแผนการพัฒนานุเคราะห์ทางด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างจริงจัง และต้องรายงานผลการดำเนินงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดทราบภายในเดือนกันยายนของทุกปี (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด, 2558, หน้า 4) ดังนั้น ไม่ว่าจะ เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางหรือขนาดใหญ่ ต้องดำเนินการตามนโยบาย จึงส่งผลให้ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกขนาดโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประเภทการทำงาน โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา และด้านการพัฒนานุเคราะห์ของสถานศึกษา แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ประสิทธิภาพการทำงานระหว่างไม่เกิน 5 ปี และประสิทธิภาพการทำงาน 5-10 ปี โดยประสิทธิภาพการทำงานระหว่างไม่เกิน 5 ปี มีปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาน้อยกว่าประสิทธิภาพการทำงาน 5-10 ปี และประสิทธิภาพการทำงานไม่เกิน 5 ปี และประสิทธิภาพการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป โดยประสิทธิภาพการทำงานระหว่างไม่เกิน 5 ปี มีปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาน้อยกว่าประสิทธิภาพการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะบุคลากรในสถานศึกษาของ

โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี จะต้องผ่านการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มระหว่างปฏิบัติราชการในตำแหน่งครูผู้ช่วยเป็นเวลา 2 ปี นับแต่วันเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครู โดยจะต้องบรรลุตามความมุ่งหมายในการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และบุคลิกลักษณะในการปฏิบัติวิชาชีพ ตามหลักสูตรที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนด ทั้งการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตนที่เหมาะสมกับวิชาชีพครู (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด, 2558, หน้า 2) จึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล จึงทำให้ความคิดเห็นแตกต่างกันได้ สอดคล้องกับสมดี พวงภักดี (2550 อ้างถึงใน ประดิษฐ์ อุปรมัย, 2551) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพปัญหาการดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามประสบการณ์ของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี พบว่า สภาพปัญหาการดำเนินงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูผู้สอนในสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดไม่ว่าจะเป็นครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานมากหรือครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย ก็ต้องมีการศึกษาการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษามาปฏิบัติให้เห็นเป็นรูปธรรม อย่างถ่องแท้ ก่อนที่จะถ่ายทอดลงสู่นักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 3) จึงทำให้ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับบัญญัติ นนทามาลัย และคณะ (2551, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในเขตอำเภองาว จังหวัดลำปาง พบว่า ประสบการณ์การทำงานไม่มีผลต่อสภาพการจัดการศึกษาโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาวิจัยปัญหาและแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนควรมีการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียนให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงมีการบริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ด้านหลักสูตรและการสอน ครูผู้สอนควรมีการจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงมีการปรับปรุง/ พัฒนาตามรายงานผลการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีการเผยแพร่/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนควรมีการจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาสถานศึกษาหรือชุมชนในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้ควรมีการจัดกิจกรรมลูกเสือ/ เนตรนารี/ ยุวกาชาด หรือผู้นำเพื่อประโยชน์โดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีการติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนควรมีการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่บุคลากรทางการศึกษา รวมถึงมีการประชุม/ อบรม/ สัมมนา/ ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่ และมีการส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ซึ่งจะเป็นแนวทางให้กับครูในการนำผลการวิจัยมาปรับปรุงพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ควรมีการวิจัยเชิงสำรวจ ปัจจัยส่วนบุคคลของครูผู้สอน ที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

3. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
สู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาตราด

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการเกษตร. (2546). *โครงการเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้และเครือข่ายเกษตรกร ทฤษฎีใหม่*. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาเกษตรกร.
- กรรณิการ์ ภิมย์รัตน์. (2553). *พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *แนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษา ในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กลุ่มงานเศรษฐกิจพอเพียง. (2548). *เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- กำธร ทาเวียง. (2554). *การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2*. งานนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา การบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- คณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. (2548). *การสร้างขบวนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง.
- คณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. (2549). *นานาคำถามเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- จรวพร ธรณินทร์. (2551). *กศน. ยุคใหม่ ปี 2551: ปฏิรูปงานการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย*. กรุงเทพฯ: รังสีการพิมพ์.
- ชนิชา ชันชัยภูมิ. (2551). *สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานการเรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชาคริสต์ เหลืองเจริญ. (2556). *การบริหารของสถานศึกษาเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฐิติมน ทองพิมพ์. (2551). *การประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการเรียนการสอนระดับ ปริญญาตรี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกริก.

- ดาหวัน หุตางกูร. (2551). *ประสิทธิผลการบริหาร โรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสกลนคร.*
- ดวงพร ศรีวิชัย. (2550). *การศึกษาการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ของนักเรียนเตรียมทหาร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ทิวเมฆ นาวาบุญนิยม. (2552). *การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ของชุมชนปทุมอโศก จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.*
- ทิสนา แจมมณี. (2543). *แนวเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการศึกษา. วารสารข้าราชการครู, 20(6), 28-32.*
- นภดล หงส์ศรีพันธ์. (2552). *การปรับตัวของเกษตรกรสู่การเกษตรกรรมทางเลือกตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษา หมู่บ้านป่าไผ่ อำเภอค้อยสะแกckett จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*
- นิคม มุสิกคามะ. (2542). *ทฤษฎีใหม่ในหลวง: ชีวิตพอเพียง. กรุงเทพฯ: ร่วมด้วยช่วยกัน.*
- บัญญัติ นนทามาลย์ และคณะ. (2551). *สภาพการจัดการศึกษาโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนในเขตอำเภองาว จังหวัดลำปาง. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.*
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.*
- ประชาชาติธุรกิจ. (2554). *เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาคน. กรุงเทพฯ: ประชาชาติธุรกิจ.*
- ประดิษฐ์ อูปรมย์. (2551). *สร้างพลังทีมงานตามหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง. นนทบุรี: ศูนย์ฝึกอบรมเทคโนโลยีการพิมพ์แห่งชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*
- ปรัชญา พลพูนันท์. (2557). *การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา. วารสารวงการครู และผู้ปกครอง, 1(12), 15-24.*
- ปริญญช พิบูลสรวุฑ. (2553). *ออกแบบการเรียนรู้อย่างไรให้เด็กเกิดอุปนิสัยพอเพียง. วารสารวงการครูและผู้ปกครอง, 7(79), 18-19.*
- ปิยนุตร หล่อไกรเลิศ. (2553). *เศรษฐกิจพอเพียง (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: แม็ค.*
- พงศ์ภมร ปักเข็ม. (2557). *เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ. กรุงเทพฯ: ชรรรมสาร.*

- พัชฎา ะไลใจ. (2553). ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. งานนิพนธ์
การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พัชรินทร์ รุจินกุล. (2551). การศึกษาการปลูกฝังคุณธรรมนำความรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
แก่นักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พัฒนา สาธร. (2551). ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของ
นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงราย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- เพียรพันธุ์ กิจพานิชเจริญ. (2553). สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ระพีพรรณ คณาฤทธิ์. (2554). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1.
งานนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการบริหารการศึกษา,
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญมถ.
- รัชดา ทองสุข. (2552). การรับรู้การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
และเขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- วรรณช อุษณกร. (2544). ในหลวงผู้ทรงพระอัจฉริยภาพ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ศิริรัตน์ กัลยาณ. (2554). ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงของโรงเรียนในเขตคุณภาพที่ 16 ในอำเภอท่าตะเกียบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สกุลรัตน์ กุมุทมาศ. (2551). การบริหารงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3. วิทยากร, 107(9), 94-99.

- สมมติ สมพงษ์ภักดี. (2550). *สภาพการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- สมพร เทพสิทธิ์า. (2548). *เศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ: ชรรรมสาร.
- สมพร เทพสิทธิ์า. (2549). *การเดินทางรอยพระยุคลบาทเศรษฐกิจพอเพียง ช่วยแก้ปัญหาความยากจนและทุจริต*. กรุงเทพฯ: ชรรรมสาร.
- สมศักดิ์ ลาดี. (2543). *การศึกษาการดำเนินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. (2557 ก). *แผนการปฏิบัติงานประจำปี 2557*. ตราด: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. (2557 ข). *รายงานผลการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียงประจำปี 2557*. ตราด: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. (2558). *คู่มือการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มครูผู้ช่วย*. ตราด: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจบริหารและจัดการศึกษา พ.ศ. 2550*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *คู่มือประเมินสถานศึกษา แบบอย่างการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปีงบประมาณ 2554*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์. (2550). *สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ยั่งยืน ด้วยความพอเพียง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.
- สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี. (2557). *เศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.

- สำนักงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. (2543). *วิสัยทัศน์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทย 2543-2563: ภาพรวมความต้องการมุมมองของผู้ใช้เทคโนโลยี*. กรุงเทพฯ: สำนักงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มพัฒนาระบบงบประมาณ. (2550). *การขับเคลื่อนนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปี 2550*. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- เสาวลักษณ์ มาพร (2551) *ความพร้อมในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการในสถานศึกษา*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุชาดา แสงดวงดี. (2556). *สภาพการณ์และระดับความสามารถของกรมการบริหารในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สุเมธ ตันติเวชกุล. (2550, มีนาคม-กันยายน). เศรษฐกิจพอเพียง. *วารสารราชภัฏกรุงเทพฯ*, 14(2), 1-11.
- สุเมธ ตันติเวชกุล. (2553, มีนาคม-กันยายน). การดำเนินชีวิตในระบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ. *วารสารข้าราชการ*, 45(2), 1-6.
- สุริพร เอื้อถาวร. (2550). *การบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้: กรณีศึกษาโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี*. การศึกษาอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุวิมล ศิริกานันท์. (2549). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสน่ห์ จามริก. (2550). *เศรษฐกิจพอเพียงในกระแสโลกาภิวัตน์*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.
- Calkins, P. (2009). Econometric advances in the service of macroeconomic prediction and planning an overview. *Journal of Economics and Management*, 5(2), 159-166.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper Collins.

- Djabatey, R. L. (1998, May). Spec, land-use planning and the household economy: The role of urban agriculture in the Accra metropolitan area channel. *Dissertation Abstracts International*, 59(12), 345.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of education* (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Hong, Y. P., Sheriff, V. A., & Naeger, S. R. (2009). A bottom-up definition of self-sufficiency. *Voice & From Low-incomes Job Seekers*, 25(8), 3.
- Koh, S. H. (1999, July). Farm succession and inheritance: The social reproduction crisis in South Korean agriculture. *Dissertation Abstracts International*, 60(10), 324.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(31), 607-610.
- Lamberton, G. (2005). Sustainability accounting a brief history and conceptual framework. *Accounting Forum*, 29(1), 7-26.
- Lausti, A., & Penttinen, M. (1998). The analysis of return and its components of nonindustrial private forest ownership by forestry board districts in Finland. *Silva Fennica*, 32(1), 75-94.
- Likert, R. (1967). *New patterns of management*. New York: McGraw-Hill.
- Stahel, W. R. (2001). *Sufficiency strategic for a sustainable and competitive economy reversed and inversed insensitive*, 25(10), 589.
- UNESCO. (1992). *Education in Asia and the pacific: Reviews reports and notes, number 26*. New York: Harper Collions.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6218.8/ ว.0557

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

14 กันยายน พ.ศ. 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงการวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
บูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวหัตตพร ทิลาชัย รหัส 58950097

งานนิพนธ์เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
สู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาตราด

โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิมสวัสดิ์ เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์
ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าว
เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิต
ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6218.8/ ว.0558

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

17 กันยายน พ.ศ. 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
บูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ดังรายนาม
ต่อไปนี้

นางสาวหัตตพร ทิลาชัย รหัส 58950097

งานนิพนธ์เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
สู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาตราด

โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวัสดิ์ เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์
ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวก
ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6218.8/ ว.0559

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

19 กันยายน พ.ศ. 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้นิติระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
บูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวหัตตพร ศิลัชย รหัส 58950097

งานนิพนธ์เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
สู่สถานศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาตราด

โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิมสวัสดิ์ เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์
ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวก
ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ทำขึ้นเพื่อศึกษาและเก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์มากต่อการศึกษาในครั้งนี้ ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความจริงและตอบให้ครบทุกข้อ

2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด 4 ด้าน คือ ด้านบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

3. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด คำตอบที่ได้จะพิจารณาในภาพรวม ซึ่งจะไม่มีผลกระทบต่อโรงเรียนของท่านแต่ประการใด แต่จะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนทุกข้อและทุกตอนตามความเป็นจริง เพื่อให้แบบสอบถามทั้งฉบับเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์และสามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานในโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้นไป

หัสดาพร ศิลาชัย

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน () ตามความเป็นจริง

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. ประสบการณ์การทำงาน

() ไม่เกิน 5 ปี

() 5-10 ปี

() มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

3. ขนาดของโรงเรียน

() ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 1-120 คน)

() ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 121-600 คน)

() ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 601-1,500 คน)

ตอนที่ 2 เป็นการศึกษาปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ผู้วิจัยมีความประสงค์นำข้อมูลที่ได้ไปใช้เพื่อพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อครู ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง โปรดพิจารณาข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับปัญหาเพียงช่องเดียวตามน้ำหนักความรู้สึกที่ท่านเห็นว่าระดับของปัญหาการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ปรากฏในแต่ละข้อความตรงกับความเป็นจริงมากน้อยเพียงใด โดยมีเกณฑ์แบ่งวัดระดับของปัญหาเป็น 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง ปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ปัญหาอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ปัญหาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่สถานศึกษา	ระดับปัญหา				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
1	ด้านบริหารจัดการสถานศึกษา การจัดทำนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปี ของโรงเรียนที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาขับเคลื่อนในสถานศึกษา					
2	การดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงาน ประจำปี ที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาขับเคลื่อนในสถานศึกษา					
3	การติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและ แผนปฏิบัติการประจำปี ที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา					
4	การนำผลการติดตามมาปรับปรุง พัฒนาการจัดทำ นโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน ที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อน ในสถานศึกษา					
5	การจัดทำแผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม ด้านวิชาการที่มี การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียน การสอน					
6	การดำเนินการตามแผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม ด้านวิชาการที่มีการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงสู่การเรียนการสอน					
7	การติดตามผล แผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม ด้านวิชาการที่มีการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงสู่การเรียนการสอน					
8	การนำผลการติดตามไปปรับปรุง พัฒนา แผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม ด้านวิชาการที่มีการบูรณาการ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน					

ข้อ	ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่สถานศึกษา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
9	การวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
10	การดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
11	การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
12	การนำผลการติดตามมาพัฒนา/ปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
13	การบริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
14	การประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
15	ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่บูรณาการกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
16	การนิเทศ/ ติดตาม/ ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอน					
17	การศึกษา/ วิเคราะห์/ วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					

ข้อ	ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่สถานศึกษา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
18	การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ					
19	การหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ					
20	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ					
21	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
22	การจัดหา/ผลิต/ใช้/เผยแพร่สื่อการเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
23	การจัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา					
24	การใช้แหล่งเรียนรู้/ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
25	การจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
26	การใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					

ข้อ	ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่สถานศึกษา	ระดับปัญหา				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
27	การปรับปรุง/ พัฒนาตามรายงานผลการประเมินผล การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง					
28	การเผยแพร่/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียน ที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน					
29	ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้เรียน					
30	การจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนรู้จักการวางแผนชีวิต ของตนเอง โดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
31	การจัดการระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถ แก้ปัญหา/ พัฒนาตนเองได้โดยอาศัยหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง					
32	การติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแล ช่วยเหลือผู้เรียน โดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง					
33	การนำผลการติดตามมาใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรม แนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน โดยอาศัย หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
34	การจัดทำแผนงาน/ โครงการ ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน โดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					

ข้อ	ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่สถานศึกษา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
35	การจัดกิจกรรมลูกเสือ/ เนตรนารี /ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ โดยอาศัยหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง					
36	การส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุม/ ชมรม โดยอาศัย หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
37	การประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ วัฒนธรรม/ หลักคำสอนทางศาสนา ในการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
38	การติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยอาศัย หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
39	การนำผลการติดตามมาปรับปรุง/ พัฒนากิจกรรม นักเรียนให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง					
40	การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียน เกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์ ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง					
41	การจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนา สถานศึกษา/ ชุมชนด้าน เศรษฐกิจ หรือสังคม หรือสิ่งแวดล้อม หรือวัฒนธรรม ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
42	การติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์ ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					

ข้อ	ปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่สถานศึกษา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
43	การนำผลการติดตามมาปรับปรุง/ พัฒนาการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
44	ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
45	การประชุม/ อบรม/ สัมมนา/ ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่					
46	การส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ					
47	การจัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากรของสถานศึกษา					
48	การติดตามผลการดำเนิน โครงการ/ กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
49	การนำผลการติดตามมาปรับปรุง /พัฒนา การดำเนินโครงการ/ กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
50	การขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด 4 ด้าน คือ ด้านบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา **คำชี้แจง** แบบสอบถามฉบับนี้ผู้วิจัยมีความประสงค์นำข้อมูลที่ได้ไปใช้เพื่อหาแนวทางพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อครู ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง โปรดพิจารณาข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วเรียงลำดับความสำคัญของการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ลงในช่องปัญหาที่ควรพัฒนา 3 อันดับแรก คือ 1, 2, 3

แนวทางพัฒนาด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

คำชี้แจง โปรดเลือกเพียง 3 ข้อ ตามลำดับความสำคัญ 1, 2, 3 ลงใน () หน้าข้อความ

- () 1. การจัดทำนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียนที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา
- () 2. การดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา
- () 3. การติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปี ที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา
- () 4. การนำผลการติดตามมาปรับปรุง พัฒนาการจัดทำนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียนที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา
- () 5. การจัดทำแผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม ด้านวิชาการที่มีการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน
- () 6. การดำเนินการตาม แผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม ด้านวิชาการที่มีการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน
- () 7. การติดตามผล แผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม ด้านวิชาการที่มีการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน
- () 8. การนำผลการติดตาม ไปปรับปรุง พัฒนา แผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม ด้านวิชาการที่มีการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน
- () 9. การวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- () 10. การดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- () 11. การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- () 12. การนำผลการติดตามมาพัฒนา/ปรับปรุง การบริหารจัดการงบประมาณให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- () 13. การบริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- () 14. การประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวทางพัฒนาด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

คำชี้แจง โปรดเลือกเพียง 3 ข้อ ตามลำดับความสำคัญ 1, 2, 3 ลงใน () หน้าข้อความ

- () 1. การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่บูรณาการกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- () 2. การนิเทศ/ ติดตาม/ ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอน
- () 3. การศึกษา/ วิเคราะห์/ วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- () 4. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ
- () 5. การหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ
- () 6. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ
- () 7. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- () 8. การจัดหา/ ผลิต/ ใช้/ เผยแพร่สื่อการเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- () 9. การจัดทำ/ พัฒนา/ เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษา

- () 10. การใช้แหล่งเรียนรู้/ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในชุมชน ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- () 11. การจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผล ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- () 12. การใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- () 13. การปรับปรุง/ พัฒนาตามรายงานผลการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- () 14. การเผยแพร่/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

แนวทางพัฒนาด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

คำชี้แจง โปรดเลือกเพียง 3 ข้อ ตามลำดับความสำคัญ 1, 2, 3 ลงใน () หน้าข้อความ

- () 1. การจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้เรียน
- () 2. การจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนรู้จักการวางแผนชีวิตของตนเอง โดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- () 3. การจัดการระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถ แก้ปัญหา/พัฒนาตนเองได้โดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- () 4. การติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน โดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- () 5. การนำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน โดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- () 6. การจัดทำแผนงาน/ โครงการ ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน โดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- () 7. การจัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ โดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- () 8. การส่งเสริมให้มีการจัดตั้ง ชุมนุม/ชมรม โดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- () 9. การประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอนทางศาสนา ในการจัดกิจกรรมนักเรียนโดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- () 10. การติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- () 11. การนำผลการติดตามมา ปรับปรุง/ พัฒนา กิจกรรมนักเรียนให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- () 12. การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- () 13. การจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาหรือพัฒนา สถานศึกษา/ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ หรือสังคม หรือสิ่งแวดล้อม หรือวัฒนธรรม ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- () 14. การติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- () 15. การนำผลการติดตามมา ปรับปรุง/พัฒนา การดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวทางพัฒนาด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

คำชี้แจง โปรดเลือกเพียง 3 ข้อ ตามลำดับความสำคัญ 1, 2, 3 ลงใน () หน้าข้อความ

- () 1. การจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- () 2. การประชุม/ อบรม/ สัมมนา/ ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่
- () 3. การส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ
- () 4. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แก่บุคลากรของสถานศึกษา
- () 5. การติดตามผลการดำเนิน โครงการ/กิจกรรม พัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- () 6. การนำผลการติดตามมา ปรับปรุง/พัฒนา การดำเนินโครงการ/ กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- () 7. การขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ภาคผนวก ค

- ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

(Index of item objective congruence: IOC)

- ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตารางที่ 21 ค่าดัชนีความสอดคล้องกับข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ปัญหาและแนวทางการพัฒนา
การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา
ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล	ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล	
	คนที่	คนที่	คนที่				คนที่	คนที่	คนที่			คนที่
	1	2	3				1	2	3			
1.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	26.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
2.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	27.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
3.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	28.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
4.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	29.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
5.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	30.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
6.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	31.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
7.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	32.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
8.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	33.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
9.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	34.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
10.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	35.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
11.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	36.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
12.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	37.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
13.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	38.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
14.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	39.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
15.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	40.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
16.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	41.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
17.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	42.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
18.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	43.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
19.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	44.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
20.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	45.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
21.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	46.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
22.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	47.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
23.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	48.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
24.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	49.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	
25.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	50.	1	1	1	1.00	ใช้ได้	

ตารางที่ 22 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามของปัญหา
และแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาตราด

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1.	.47	18.	.49	35.	.34
2.	.33	19.	.58	36.	.29
3.	.45	20.	.51	37.	.21
4.	.39	21.	.64	38.	.77
5.	.47	22.	.49	39.	.67
6.	.43	23.	.62	40.	.29
7.	.32	24.	.58	41.	.64
8.	.61	25.	.49	42.	.42
9.	.45	26.	.66	43.	.55
10.	.38	27.	.72	44.	.37
11.	.54	28.	.71	46.	.17
12.	.47	29.	.42	47.	.73
13.	.42	30.	.55	48.	.60
14.	.27	31.	.78	49.	.56
15.	.40	32.	.38	50.	.65
16.	.67	33.	.55		
17.	.44	34.	.60		

หมายเหตุ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามมีค่าเท่ากับ .83

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวหัสดาพร ศีลาชัย
วัน เดือน ปีเกิด	12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2533
สถานที่เกิด	อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 208/2 หมู่ที่ 7 ตำบลคลองใหญ่ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด 23110
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2558-ปัจจุบัน	ครู คศ.1 โรงเรียนอนุบาลวัดคลองใหญ่ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2556	การศึกษาระดับบัณฑิต (การสอนภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2560	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา